JAVA-BODE.

NIEUWS- HANDELS- EN ADVERTENTIE-BLAD VOOR NEDERLANDSCH-INDIË.

A°. 1854. **Zaturdag 13 Mei.** **N°. 38.**

Prijs per halfjaar voor *Batavia* .... *f* 12.50
» » » » *Java* .... » 15.—
» » » » *Buitenbezittingen* ...... » 17.50
De betaling geschiedt vooruit. — Brieven *franco.*

De JAVA-BODE verschijnt op Woensdag en Zaturdag van elke week, vóór posttijd.

De prijs der Advertentiën *met derzelver herhaling* is ZESTIG DUITEN voor de VIJF WOORDEN behalve het zegel.

Bij deze Courant behoort één BIJVOEGSEL.

Civiel Departement.

Benoemd:

Tot assistent-resident van Tjilatjap, in de residentie Banjoemaas, *E. Rochussen*, thans assistent-resident van Bawean (Soerabaya.)

Tot assistent-resident van Bandjarnegara, in de residentie Banjoemaas, *A. J. P. H. D. Bosch*, thans controleur der 1 kl. bij de landelijke inkomsten en cultures.

Tot tweeden commies ter algemeene secretarie, *C. C. Tromp*, thans derde commies op dat bureau.

Ontheven:

Op zijn verzoek, eervol, de gepensioneerde majoor der genie *H. A. Poth*, van de verdere uitoefening der functie van gezworen landmeter te Djocdjocarta.

Belast:

Met de uitoefening der functien van gezworen landmeter te Djocdjocarta, *J. G. R. la Valette*, optiener bij den waterstaat der tweede klasse.

Militair Departement.

Goedgekeurd:

dat door het Militair Departement, bij de Infanterie

Is geplaatst:

Bij het 8 bat., de 2 luitenant *W. J. Docters van Leeuwen*, onlangs uit Nederland aangekomen.

Zijn overgeplaatst:

Bij het 4de bataillon (Kedong Kebo), de 1 luitenant *P. F. E. F. J. Saueressig*, van de garnizoens-compagnie te Benkoelen.

Bij het 10de bataillon, de 1 luitenant *J. Sonnenberg*, van het 3de bataillon, en de 2 luitenant *D. der Kinderen*, van het 11de bataillon.

Bij het 14de bataillon, de 2 luitenant *J. H. van der Schalk*, van het 3de bataillon.

Bij het garnizoens-bataillon, in de 1 militaire afdeeling (Lampongs), de 2 luitenant *O. A. Koocken*, van het 8ste bataillon.

Bij het garnizoens-bataillon, in de 2de militaire afdeeling (Tjilatjap) de 2 luitenant *T. E. C. Merens*, van het 2de bataillon.

Bij de Militaire Administratie.

Als onderintendant der 2 klasse, de betaalmeester der 1 klasse *M. van Weddingen.*

Als adjunct-intendant, de betaalmeester 2 klasse *J. P. N. Dieudonné.*

Als betaalmeester der 2 klasse, de betaalmeester dier klasse *J. P. H. de Lassasie*, tijdelijk gedetacheerd geweest bij het corps sappeurs.

Advertentien.

Vertrek der Overland-Mail.

Het vertrek zal plaats vinden op Woensdag 24 Mei. De sluiting der brievenpakketten aan het postkantoor te Weltevreden is bepaald op:

a. De pakketten voor Europa, Britsch Indië, China enz. daags vóór het vertrek tot 1 ure 's namiddags.

b. De pakketten voor Banka, Palembang en Riouw, twee dagen bevorens op hetzelfde uur.

Vendutien.

Op Maandag 15 Mei, door den boekverkooper *H. M. van Dorp*, in de vergaderzaal der handelsvereeniging, des morgens ten 10 ure. (Zie advert. n°. 639.)

Op Dingsdag 16 Mei, voor het commissiehuis van *A. van Ommeren & Co.*, van diverse negotiegoederen.

Op Woensdag 17 Mei, voor het ex-woonhuis van mevr. de wed. *Roberts*, op Rijswijk, door *Vaupel & Co.*

en

Des morgens ten 10 ure, in het pakhuis van wijlen den heer *T. A. van der Does.*

Op Donderdag 18 Mei, voor het commissiehuis van gebr. *Roselje & Co.*

en

Tegen 2% vendusalaris, door *John Pryce & Co.* op het Heemradenplein.

Op Vrijdag 19 Mei, voor het commissiehuis van *van Slooten, Morgan & Co.*

Advertentiën.

Getrouwd:

H. LASTDRAGER.

BATAVIA, 4 *Mei* 1854. (636)

Overleden te Meester Cornelis den 28 April j.l. vrouwe *O. Bloemenstiena*, echtgenoot van

(656) F. N. VON ENDE.

Den 17den Maart stierf te Utrecht mijne jongste Dochter, *Petra, Cornelia, Tabitha.*

(652) A. v. DAVELAAR.

BATAVIA, 11 *Mei* 1854.

Op den 27sten April 1854, overleed te Batavia, in den ouderdom van ruim 34 jaren, de HoogWelgeboren Vrouwe *Christine, Louise* Baronnesse *van Heerdt*, geb. *Penning Nieuwland.*.

Eenige kennisgeving. (653)

VENDUTIE.

De Assistent Resident van het Westerkwartier der Ommelanden van Batavia maakt bij deze bekend, dat op Maandag den 15 Mei aanstaande, op het land Tegalaloor, publieke Vendutie zal worden gehouden van: Wagens, Bendies, Huismeubelen, Land- en Suikermolen Gereedschappen, drie stellen IJzeren Suikermolens, eene partij Suiker, voorts Paarden, Buffels, Schapen, Padi, en al wat verder te voorschijn zal worden gebragt. (632)

Let Wel.

De geannonceerde Boeken-Vendutie op Maandag morgen den 15den dezer, zal instede van 10 ure,

om 9 ure een Aanvang nemen.

(660)

Verkooping van Boeken,

uitmakende de Bibliotheek van den Wel Ed. Gestr. Heer *P. van Rees*, en bestaande uit eene aanzienlijke verzameling

Geïllustreerde Werken,

alsmede vele belangrijke werken over

Indische Geschiedenis, Taal- en Letterkunde, Regtsgeleerdheid, Staat- en Staathuishoudkunde en Geschiedenis, benevens de nieuwste **Fransche Romans**, grootendeels keurig gebonden.

De verkooping zal worden gehouden door *H. M. van Dorp*, op Maandag 15 Mei, des morgens ten 9 ure, in de *Vergaderzaal der Handelsvereeniging.* (639)

VENDUTIE

op Woensdag den 17 Mei 1854,

voor het woonhuis van Mvr. de Weduwe *Roberts* op Rijswijk, door *Vaupel & Co.*, van Wagens, Paarden, Meubels, Spiegels, Schilderijen, Pendules, Glaswerk, Tafel- en Theeserviesen, Pleet en Zilverwerk, enz. enz.

(655)

VENDUTIE.

Op Donderdag den 18den Mei, door *John Pryce & Co.* op het Heemradenplein tegen 2% Vendu Salaris, van eene groote partij

Jattiehouten Balken,

(650) van diverse dimensiën.

Verkoop van Billiton Tin.

Op Vrijdag den 26sten dezer zal door de ondergeteekenden op publieke Vendutie à 2% Vendusalaris worden verkocht: eene Partij van circa 700 picols Billiton Tin, waarvan de Monsters van heden af ten hunnen kantore te zien zijn.

(657) JOHN PRYCE & Co.

De ondergeteekenden zullen, op een' nader te bepalen dag in den loop dezer maand, op publieke Vendutie verkoopen:

7 Aandeelen in de Ned. Ind. Stoomboot-Maatschappij,

met de Kwitantiën van de laatste storting van 60%.

(649) JOHN PRYCE & Co.

Samarangsche Wagen- en Bendi-Tuigen,

bij

(664) L. MEIJER.

Pas Ontvangen:

Echte Havanna [illegible]

[illegible]

(665) L. MEIJER.

Alle Soorten WIJNEN,

in kisten van 1 en 4 dozijn, alsmede **Champagne** van de merken *Wibert & Greno* en *Duc de Montebello*, zijn wederom voorradig bij

(666) L. MEIJER.

Aangebragt van Europa, een groot assortiment Dames Artikelen,

bestaande in:

Hoeden, Mantilles, Baljaponnen, Kinderjurken, Kindermutsjes, Fichus, Chemisetten, Tulles in kleuren, Kanten, Corchetten, enz., enz., welke tot zeer lage prijzen, à comptant, verkocht worden.

Hotel der Nederlanden, den Heer *van Hogezand*, Kamer N°. 16, (648)

Versche Ranuncula

en

Anemonen Bollen,

te verkrijgen bij

(668) HONIG & STEVENSON.

TE KOOP

2 Rijpaarden. . . . . . Elk van *f* 200.
1 Familie-Wagen. . . . . - 250.
1 Span goede Wagenpaarden. . - 160.

(654) K. DE LOOPER.

12 Mei 1854.

SIR WILLIAM WOODLEY OF MISDAAD EN WRAAK. (*vervolg*).

— Ach, wat spreekt gij toch van geld, Doctor; dat bagatel zult gij meer dan noodig gehad hebben voor hetgeen ik eischte. Verhaal mij liever van mijne Julie en tracht mij vooral niet van het denkbeeld terug te brengen, om haar bij haar graf een laatst vaarwel toe te roepen. Dit zoude u toch niet gelukken. Neen! wij beiden, gij haar vader, ik haar echtgenoot, moeten daar gezamenlijk nederknielen en Julie's voorspraak afbidden bij den Algoede, onder wiens engelen zij thans eene plaats heeft ingenomen!

Schwäber begreep, dat er ten minste dien dag niets met den hartstogtelijken, opgewonden jongen man aan te vangen was en zocht dus, volgens zijne oude gewoonte, tijd te winnen.

— Welnu, sir William, antwoordde hij, heden kan in ieder geval aan uw verlangen niet voldaan worden. Heb dus geduld tot morgen, dan zal ik de noodige maatregelen genomen hebben. Kom dan op ditzelfde uur ten mijnent, en blijft gij steeds bij uw voornemen volharden, dan ga ik met u.

Beide mannen spraken toen nog eenigen tijd over den benarden toestand, waarin de stad verkeerde, waarna de door des Docters belofte tevreden gestelde William, diens huis verliet en zich naar zijn logement begaf, waar hem een karige en evenwel tegen goud opgewogen middagmaaltijd wachtte.

Schwäber veegde zich na Willams vertrek het voorhoofd af, langs hetwelk het zweet gudste. Hij begon daarop na te denken, wat hij nu verder doen zoude. Uiterst veel genoegen had het hem gedaan dat William niets van zijn geld terug verlangde, vermits er, zoo als wij vroeger reeds verhaalden, geen penning meer van aawezig was. Dit was voor den Doctor, de geldwolf, reeds bijzonder veel gewonnen. Een middel, om William van de begraafplaats af te houden, konde Schwäber echter niet vinden; den misleide nogmaals te misleiden, door hem voor een graf te brengen, waar eene andere in rustte, vond de Doctor te gewaagd; en ofschoon het al niet onmogelijk was, hij had er den moed niet toe. Aan Werber dacht de égoïst in het geheel niet. Hij besloot ten laatste William den volgenden dag af te wachten, hem andermaal en meer dringend te smeeken zijn plan te laten varen, en wilde hij dit niet, dan met het weinige kostbare en draagbare wat hij bezat, onder het een of ander voorwendsel het huis te verlaten en naar een ander gedeelte der stad te vlugten, waar hij zich zonder moeite aan de wraak des West-Indienaars geloofde te kunnen onttrekken.

HOOFDSTUK XIV.

HET GOUDEN KRUIS.

Het *Gouden Kruis*, waarin William zijn intrek genomen had, behoorde tot die tallooze hôtels van den derden en vierden rang die men in alle groote steden aantreft. Door eene groote eikenhouten deur, die slechts door een steenen stoep van de straat verwijderd was, kwam men in eenen kleinen, maar breeden en met marmeren steenen geplaveiden gang. Op dezen gang kwamen regts twee deuren uit, waarvan de eene naar het woonvertrek des logementhouders en de andere tot de keuken en provisie-kelders leidde. Ongeveer op het midden der lengte, links van den gang, was een schuin opgaande trap aangebragt, die, van eene ruw gebeeldhouwde leuning voorzien, tot een ruim portaal, met een smallen, door eene balustrade omgeven, tweeden gang leidde, die over den benedensten liep en op de dwarsbinten rustte. Hier bevond zich eene eenige deur, die tot de zeer groote voorkamer, welke William gehuurd had, toegang verschafte en welke binnenwaarts aan een klein vertrekje grensde, dat Kassio tot verblijf strekte. Aan de overzijde bevond zich, even als beneden, niets dan een trap, die na eene wenteling beschreven te hebben, tot eenige kleine voor- en achterkamers op de tweede verdieping voerde. Eindelijk kwam

TE KOOP,

een fraai Paard f 250.

(633) K. DE LOOPER.

TE HUUR

tegen primo Junij aanstaande, een Huis op Kampong Balie, nabij Cramat.

Te bevragen bij

(641) MIERO.

TE HUUR.

Een Huis op Batoe-Toelies. — Te bevragen bij

(643) RETGERS.

VERHURING VAN LANDEN.

De Notaris *J. R. Kleyn*, zal in den loop der maand Junij of Julij aanstaande, op last zijner principalen, publiek ter huring aanbieden, voor den tijd van zes jaren:

1°. het Landgoed PAKADJANGAN en
2°. het Landgoed KAMPONG LIMOEN;

zijnde inmiddels uit de hand te huur en te bevragen ten zijnen kantore. (624)

PUBLIEKE VERHURING

door den Notaris *J. R. Kleyn*, voor zijne principalen, in de maand Junij of Julij aanstaande, van het landgoed **TJICADO en TJILEDJAD**, voor den tijd van zes jaren; de conditien te vernemen ten zijnen kantore. (635)

f 7,000

op Eerste Verband. Te bevragen bij

(645) VAN HAREN NOMAN & KOLFF.

Wissels op Nederland.

Bij

(607) DE WEERDT, RUYL & Co.

Een Hollander, met de Maleische taal bekend, kunnende bewijzen van onbesproken gedrag bijbrengen, zoekt eene plaats als opzigter op een Landgoed of iets dergelijks.

Adres bureau der *Java-Bode*, lett. G. (644)

Bij eene familie op Java wordt, zoo spoedig mogelijk een **Gouverneur** dan wel eene **Gouvernante** gevraagd, om zich te belasten met de opvoeding van drie kinderen.

Brieven franco onder lett. A. Z. aan het adres van *Ten Siethoff & Sahet*, Tokohouders te Soerabaya. ([illegible])

Japansche Toko.

De heer *Coster* is belast met de incassering der gelden mijner achterstallige Debiteuren.

(651) J. R. LANGE.

Van Haren Noman & Kolff te Batavia, hebben

ontvangen:

TOGTEN VAN EEN ENGELSCHMAN

door den

Indischen Archipel,

voor Nederlanders bewerkt en met Aanteekeningen voorzien; door

Dr. W. R. VAN HOËVELL.

2 Deelen met Platen. — Prijs f 9,—.

(647) Franco per post - 12,—.

Belangrijke Wetenschappelijke en Litterarische Boekwerken,

benevens velerhande

Papieren en Schrijfbehoeften.

Ontvangen bij

(661) LANGE & Co.

INSTITUUT VAN OPVOEDING EN ONDERWIJS,

gevestigd te Winterswijk,

Provincie Gelderland in Nederland.

De Ondergeteekende, Directeur van bovengenoemde Inrigting, neemt bij deze de vrijheid zijn Instituut Ouders en Voogden aan te bevelen.

Hij durft zulks te geruster doen, aangezien de gezonde ligging der plaats, de doelmatige inrigting en localiteit en den zeer billijk gestelden prijs hetzelve zoo gunstig onderscheiden.

Zijn Instituut ook bijzonder ingerigt hebbende voor jonge Lieden uit Neêrlandsch Indië, zoo is hij genegen die jonge Lieden op hetzelve aan te nemen tegen den zeer matigen Prijs van f 35,—, **Vijf en Dertig Gulden, Hollandsch Courant** 's maands, *zonder meer* voor elken Leerling, waarvoor zij, behalve Kost en Inwoning, liefderijke verzorging, kleeding en geneeskundige behandeling, Onderwijs genieten in de Nederduitsche, Hoogduitsche, Fransche en Engelsche Talen en alle verdere Wetenschappen, die tot eene beschaafde Opvoeding behooren.

Het Onderwijs is op zijn Instituut zoodanig ingerigt dat jonge Lieden, welke bestemd zijn voor de Academiën te Delft of Breda, geheel bekwaam worden gemaakt om de daarvoor gevorderde examens af te leggen.

Onder de bovengenoemde som van f 35,— 's maands zijn insgelijks begrepen de onkosten voor Teeken-, Muzijk- en Danslessen, alsmede de benoodigde Boeken en Schrijfbehoeften; zoodat Ouders en Voogden, behalve de f 35,— per maand, verder niets hebben te betalen dan de overtogt naar Nederland, verblijfkosten te Nieuwediep, Amsterdam of Rotterdam en reiskosten van daar naar Winterswijk.

Nadere Informatiën en Prospectussen zijn op franco aanvrage te bekomen bij de volgende Heeren:

Te *Batavia*,	**H. M. van Dorp**, [illegible]
	[illegible] **Jong** en **J. F. Deibert.**
» *Samarang*,	**Oliphant & Co.**
» *Banjermass*,	**W. van Baraeveld.**
» *Rembang*.	**M. H. Beekveld.**
» *Riouw* en *Palembang*,	**Ds. N. Pluim Mentz.**
» *Muntok*, *Banka*,	**J. H. Mentz.**

Winterswijk, Januarij 1854. C. WIEGERS.

De ondergeteekenden, zich refereerende aan bovenstaande annonce van den heer *C. Wiegers*, Instituteur alhier, nemen gaarne deze gelegenheid te baat, om zijn Instituut Ouders en Voogden aan te bevelen; daar de gezonde ligging der plaats, de doelmatige inrigting, de geschikte en ruime localiteit, de welbekende kunde en braafheid van genoemden Instituteur en het Onderwijs dat door ZijnEd. gegeven wordt, alle aanbeveling ruimschoots verdienen.

Winterswijk, Januarij 1854.

O. Tulleken, F.Oz., Burgemeester.
Mr. **W. A. Roelvink**, Wethouder.
G. J. Ter Pelkwijk, Secretaris.
Dr. **L. Lasonder**, Schoolopziener en Secr. der Prov. Comm. v. Onderw. in Gelderl.
J. W. Boumeester, Predikant.
J. Koster, idem.
R. B. Aitton, idem.
G. H. Coster. Doopsgez. predikant.
H. J. Roelvink. Med. doct.
P. Hoffman. Directeur van het postkant.
H. Kern, Gep. majoor van het O. I. legar, te Groenlo bij Winterswijk.

(637)

BOEK- EN PAPIERHANDEL

van *H. M. van Dorp*, te Batavia.

Genees- en Heelkunde.

Bock, Handboek der Ontleedkunde van den mensch, 3 dln. en Atlas. . . . . f 25,—
——— Ontleedkundig zakboek. . . . . . . f 4,—
Blasius', Bijdragen tot de practische Heelkunde, met eene plaat. . . . . f 4,—
Mess. Handboek over de beenbreuken en ontwrichtingen. . . . . f 5,—
Van Hasselt, Handleiding der vergiftleer, 3 dln. - 12,—
Bouchut, Verhandeling over de kenteekenen van den dood. . . . . f 2,—
Wunderlich, Handboek der Pathologie en Therapie, I. . . . . f 13,—
Henoch, Klinische waarnemingen. . . . . - 2,50
C. Canstatt's bijzondere Ziekte- en Genezingsleer, uit een klinisch standpunt bewerkt, I. . . f 3,—
R. Druitt's Chirurgisch Vade Mecum, I. . - 6,—
Tijdschrift van Heel- en Verloskunde, ziekte der vrouwen en kinderen, 1e jaargang. . . . . . . f 8,—
Junius, Leer der Syphilis . . . . - 6,—
Gerlach, Algemeene en bijzondere Weefselleer van het menschelijk ligchaam, met platen. . . f 9,—

Boek- en Papierhandel van *H. M. van Dorp*, te Batavia.

Le Trésor des Demoiselles,

Journal complet des Modes, Broderies, Tapisseries, etc., etc., Lingerie, Patrons d'Habillement, Littérature, Musique, etc., etc.

Prix par an. . . . . f 16,—
Pour Java par la Poste. . . . . - 20,—

l'Illustration pour 1854.

Prix . . . . f 36,—
Het Toilet, Mode Journaal, per jaar. . . . . . - 12,—
(638) Voor Java per Post - 15,—

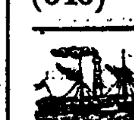
NIEUWE PARIJSCHE MUZIJK

voor

Zang en Piano.

Verkrijgbaar bij

(646) VAN HAREN NOMAN & KOLFF.

Het vertrek van het stoomschip **Koningin der Nederlanden**, kapt. *G. Curtis*, is bij tijdige aankomst van Singapore, geregeld als volgt:

Van *Batavia*	naar *Samarang*	op Donderdag	25	dezer.
» *Samarang*	» *Soerabaya*	» Zondag	28	»
» *Soerabaya*	» *Samarang*	» Donderdag	1 Junij	e.k.
en				
» *Samarang*	» herwaarts	» Zaturdag	3	» »

[illegible] Samarang bij de heeren *McNeill & Co.*, te Soerabaya bij de heeren *Fraser Eaton & Co.* en alhier ten Stoombootkantore.

(663) MACLAINE, WATSON & Co.

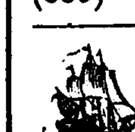
BATAVIA, 11 *Mei* 1854.

Passage naar Samarang,

met het welingerigt barkschip *Ellen*, kapt. *J. C. Lebert*, om tegen den 20sten Mei van hier te vertrekken. Adres bij

(659) JOHN PRYCE & Co.

Voor Passage naar Nederland biedt zich de uitmuntendste gelegenheid aan met het wel bekende, extra snelzeilende schip *Resident van Son*. kapt. *F. C. Bauditz*.

Genoemd schip zal tegen den 25sten dezer de reis van hier regtstreeks kunnen aanvaarden.

Men informere zich bij den Gezagvoerder in het Hôtel der Nederlanden, dan wel bij de Agenten

Den 11 *Mei* 1854.

(662) B. KOPERSMIT & Co.

Passage naar Nederland

wordt aangeboden per het Ned. Schip *Otto*, kapt. *J. Flens*, voerende eenen bekwamen scheepsdoctor en bijzonder goed voor Passagiers ingerigt, zal tegen het laatst der maand Mei van hier vertrekken. Adres bij

(606) DE WEERDT, RUYL & Co.

---

men door middel van een uiterst steilen trap, die niet meer dan een ladder mogt heten, tot de zoogenaamde slaapvertrekken der bedienden en tot den zolder.

Sir William was op dat oogenblik de eenige vreemdeling, die zich in het hôtel bevond. Hij had het den voorgaanden middag niet verlaten. Eensdeels ontbrak hem daartoe de lust en ten anderen werd er in den omtrek der stad allerhevigst gestreden. Er had namelijk dien dag een aanval door de belegeraars plaats gehad. Vooral was de strijd hevig geweest in de voorsteden, tusschen de troepen onder den Banus Jellachich en de gewapende arbeiders, die zich met leeuwenmoed verdedigden. Den geheelen dag had het geschut onafgebroken zijn gebulder doen hooren; in de straten had het onophoudelijk van burgers gewemeld, die onder luid geschreeuw en elkander aanmoedigende, den kamp met de Keizerlijke troepen gingen aanvaarden. Het was een geweld en een getier, waar men zich geen denkbeeld van vormen kan. De stad, maar vooral de voorsteden, hadden vreeselijk door het vijandelijk geschut geleden. Het was daarom dat de gezagvoerders in de stad, in den morgen van den dag waarop wij sir William in het *Gouden Kruis* wedervinden (en dus den 30sten October 1848), besloten, om met Prins Windischgrätz te onderhandelen. Terwijl William, die van dit alles niets wist, ongeduldig zat te wachten tot dat het uur zou zijn aangebroken, waarop hij zich naar Doctor Schwäber begeven moest, werden deze onderhandelingen met goed gevolg voortgezet, hetwelk ten gevolge had dat men onmiddelijk een aanvang maakte met het ontwapenen der voorsteden; iets, dat de ultrarepublikeinen in de stad zelve, en wel voornamelijk de heer Werber en zijn aanhang, met leede oogen zagen. Na een kort beraad besloten zij het uiterste te wagen om den gestaakten strijd te doen hervatten, daar zij liever onder de puinhoopen der stad wilden begraven worden, dan weder onder het gezag des Keizers terug te keeren. Zij verspreidden zich door de stad, ten einde hunne leer te prediken en volgelingen aan te werven, waarna zij naar de voorsteden rukken en de troepen van den Banus verdrijven wilden.

Zij die dit in de door de lagere standen bewoonde wijken beproefden, slaagden meest allen vrij goed naar wensch. Doch degenen die hunne plannen in de meer of minder rijke buurten trachtten ten uitvoer te leggen, leden grootendeels schipbreuk. Zij liepen straten en grachten plat, hielden bijna voor elk huis stand, doch haalden slechts weinigen over om hen te volgen; de overigen verklaarden hun pligt als burgers volbragt te hebben en niet de geheele vernieling der stad en dus ook van hunne eigene bezittingen, te begeeren. Werber was door zijnen invloed van deze zijne eedgenooten nog wel het beste geslaagd; ook hij had soldaten geworven en reeds een twintigtal onder zijne banier weten te scharen, toen hij met dezen kleinen troep op de Groenmarkt belandde. Daar was nog een vrij groot aantal vrijwilligers onder vijf of zes aanvoerders vereenigd. Op de markt zette de onvermoeide Werber zijne werving voort; met de kolf van zijn geweer sloeg hij, gevolgd door de zijnen, op de gesloten buitendeuren der huizen, noodzaakte de bewoners open te doen en daar hij nu van lieverlede een sterk geleide kreeg, werd menig burger, tegen wil en dank, genoodzaakt met de onruststokers verder te trekken. Zoo kwamen zij ook voor het *Gouden Kruis*, waarvan de deur open stond. In een oogwenk was Werber met zijn volk in den benedengang; de verschrikte logementhouder snelde uit het woonvertrek en vroeg den indringers wat zij begeerden.

— Strijders voor de vrijheid moeten wij hebben, schreeuwde Werber.

— Maar die zijn hier niet, mijnheer, zeide de man; ik kan mijne zaak geen oogenblik verlaten en buiten den kok en een knecht, die ik mede niet missen kan, bevindt zich in mijn geheel hôtel niemand, dan een reiziger en zijn bediende.

— Dan moet die reiziger mede uittrekken, luidde het antwoord. Al de vreemdelingen, die wij in de hôtels aantroffen, hebben onze zijde moeten kiezen; uw reiziger moet er dus ook aan. Voorwaarts; waar is hij?

BATAVIA.

Soerabaya. In den nacht van Donderdag op Vrijdag 5 Mei jl., is in het buskruid-depôt te Tawang Sarie, gelegen op 12 palen afstand van hier, inbraak gepleegd, en niettegenstaande de waakzaamheid der aldaar posthebbende wacht, twee vaatjes met buskruid ontvreemd.

Naar men gist, behoorden dezelve aan den heer *D.*, die aldus in korten tijd tot driemalen toe, de lijdende partij is geweest der vele diefstallen.

— Van Bodjonegoro meldt men ons van 3 Mei jl.:

Tusschen hier en Barak, is door het breken eener bendoengan, eene groote uitgestrektheid lands geheel en al overstroomd, zoodat een gedeelte van het padigewas aldaar zwaar beschadigd is en er weinig van te verwachten valt.

Door een reiziger die den 1 Mei die streken heeft gepasseerd, wordt verhaald, dat hij met groote moeite zich een weg heeft moeten banen door het water, daar hetzelve tot 4 voeten hoog gestegen was.

— In de omstreken van Toeban ziet het te veld staande padigewas er veelbeloovend uit en alle uitzigten bestaan er op een goeden oogst.

— Men leest in de *Javasche Courant* van heden:

Men verneemt dat in het westerkwartier der ommelanden van Batavia, des morgens van den 3 dezer, een brand heeft gewoed bij den suikermolen op het land Parong Koeda, toebehoorende aan den chinees *Louw Tianpie*, en gehuurd door den chinees *Tan Kongkak*.

De oorzaak van dezen brand, welke eerst ontdekt werd toen de vlam reeds uit het dak sloeg, is onbekend, en men heeft dien niet eer kunnen meester worden, dan nadat het huis van den panghoeloe *Sie Djoharie*, waarin de brand was uitgebroken, benevens 60 bamboezen boedjangswoningen, 1 bamboezen huis van den *Tjoetak* en 4 kampongshuizen der gemelde kampong Parong Koeda, in de asch waren gelegd.

— Van Riouw 26 April wordt het volgende gemeld:

Op Poeloe Gin, bezuiden het eiland Bientang, ligt nabij het strand eene gambier- en peperplantaadje, toebehoorende aan kapitein *Oey Tiksing*, welke wordt geëxploiteerd door den chinees *Sin-Hoe-Ké*, met zes bedienden.

In den nacht van 23/24 April kwamen twee kleine Singapoorsche poekats, bemand met ongeveer 20 chinezen, dit établissement gewapenderhand en met fakkellicht overvallen. Vóór dat de bedienden op waren, hadden de roovers bij elke kamer reeds eene schildwacht gezet, onder bedreiging van moord zoo zij er uitkwamen. De man des huizes stelde zich te weer en bekwam vier wonden. Zijne vrouw werd gevankelijk weggevoerd; zijn geldkistje inhoudende 219 Spaansche matten en *f* 13, zoomede alle kleedingstukken van eenige waarde werden geroofd. Daarna staken de roovers met hunne 2 poekats weder in zee.

Vijf der misdadigers zijn door den beleedigde ten duidelijkste herkend, dewijl ze voormaals alle vijf te Poeloe Gin hadden gewoond; de een als smalle handelaar, de vier anderen als daglooners op verschillende gambier-plantaadjes. Hunne namen en signalementen, zoomede dat der geroofde vrouw zijn aan de autoriteit naauwkeurig opgegeven en maatregelen genomen om de roovers te doen opsporen en straffen.

NEDERLAND.

Brielle, 4 Maart. Tot een bewijs van den hoogen prijs welke het land hier heeft bereikt, strekke de verkoop van een zeventigtal bunders kleigrond, die thans ruim *f* 60,000 opbragten en door den vorigen eigenaar voor minder dan de helft dier som waren aangekocht.

Het wintergraan en vooral het koolzaad geeft hoop op eenen goeden oogst. De harde winter schijnt daarop eer voor- dan nadeelig gewerkt te hebben. In de omstreken van Numansdorp en Beijerland is het vooruitzigt wat het zaad betreft minder goed.

Delft, 3 Maart. In het *Handelsblad* van gisteren vindt men het volgende berigt uit Groningen: »Wij vernemen met veel belangstelling, dat alhier thans, reeds welgeslaagde proeven worden genomen, om de paardenboonen te pellen en zoo eene nieuwe, uitmuntende meelsoort in den handel te brengen. Men ziet weldra officiële mededeelingen daaromtrent te gemoet."

Er wordt van die proeven als van eene nieuwe zaak gesproken, wij kunnen daaromtrent echter het volgende mededeelen:

Toen ten gevolge der duurte van levensmiddelen in 1845/46 de Nederlandsche Maatschappij ter bevordering van Nijverheid eene prijsvraag uitschreef en daarbij eene medaille uitloofde aan hem, die paardenboonen, op de minst kostbare wijze, van hunne schil of buitenbekleedsel kon bevrijden (daar die harde schil deze vrucht minder geschikt maakt tot voedsel van den mensch) is daarop reeds een antwoord ingezonden, met monsters zeer zuiver geschilde boonen en daarvan vervaardigd meel; tevens opgevende de wijze van bewerking, die met uiterst geringe kosten op elken gewonen koren- en grutmolen kan geschieden. Wij zijn in der tijd in staat gesteld, die monsters en de daarbij gevoegde memorie te zien en hebben ons overtuigd, dat een en ander volkomen aan het doel beantwoordde. Intusschen verliep er een jaar tusschen het uitschrijven der prijsvraag en het inkomen der antwoorden, vervolgens weder een jaar voor de beoordeeling door de departementen. In dien tusschentijd had de duurte en schaarschte der eerste levensbehoeften opgehouden en ofschoon de prijsvraag beantwoord was, besloot de algemeene vergadering dier maatschappij, (daar de omstandigheden waaronder zij was uitgeschreven, veranderd waren) de prijsvraag als vervallen te beschouwen. Dit moge vreemd schijnen, doch het is alzoo geschied. Thans nu er weêr proeven tot hetzelfde einde genomen worden, achten we ons verpligt de aandacht van het algemeen op deze reeds lang goed geslaagde bewerking te vestigen, opdat welligt die maatschappij den beantwoorder harer prijsvraag nog oproepe ter bekrooning en tot bekendmaking zijner uitvinding.

Amsterdam, 8 Maart. Heden is op het nieuwe terrein van de fabriekswerf der heeren *Paul van Vlissingen & Dudok van Heel*, de kiel gelegd en de steven gezet van één der twee ijzeren stoom-schroef-schepen, ieder groot 2000 tonnen, bestemd voor de vaart van Antwerpen naar New-York en voor rekening van de Belgische trans-atlantische stoomboot-maatschappij, gevestigd te Antwerpen, bij voornoemde heeren in aanbouw. Ieder schip zal zoodanig worden ingerigt, dat daarmede 500 tonnen koopmansgoederen, 500 landverhuizers, benevens 40 passagiers, 1e klasse, buiten en behalve de ekwipage kunnen worden overgevoerd. Dat deze belangrijke bestelling uit het buitenland in de hoofdstad des rijks zal worden uitgevoerd, doet ons te meer genoegen, omdat deze de eerste schepen zijn, die van zulk een groot charter in Nederland zullen gebouwd worden.

Wij wenschen, dat de uitvoering daarvan gelukkig zijn mag, zoowel voor Nederland als voor de stad onzer inwoning in het bijzonder; dat wij daarvan eene goede uitkomst ons voorstellen, zal wel niet noodig zijn hier te vermelden, immers de verschillende ijzeren zeeschepen, bereids op die werf gebouwd en bovenal het onlangs afgeleverde stoomschroefschip *Paramaribo*, voor rekening van het ministerie van koloniën vervaardigd en bestemd voor de dienst in de kolonie Suriname, hebben ten volste bewezen en strekken ons tot waarborg, dat zoowel de constructie als de vorm, sterke bouw en inrigting niets te wenschen zullen overlaten,

— De sterkte der bevolking in de kolonien der maatschappij van weldadigheid was op den 1 Jan. 1854 als volgt: gewone kolonien 2647, Ommeschans 2264, 1e gesticht van Veenhuizen 1294, 2e gesticht 1715, 3e gesticht 1830, Wateren 69, ambtenaren en huisgezinnen 932, totaal 10,451 personen, dat is 247 meer dan op 1 Oct. l.l.. Het getal overledenen sedert 1 October 1853 tot 1 Januarij 1854 was niet groot en de gezondheid gewenscht. Als gewoonlijk zijn er onderscheidene bedelaars-kolonisten gedeserteerd, waarvan echter velen zijn teruggebragt.

Veenhuizen, 12 Maart. Een weggeloopen kolonist, door den veldwachter te Haren gevat en teruggeleid zijnde tot binnen de limiet der kolonie, digt langs het land gaande, alwaar zijne makkers met den arbeid bezig waren, stond eensklaps stil en beval zijn geleider zich te verwijderen. De veldwachter, hieraan niet willende voldoen, werd door hem en eenige der arbeiders, die inmiddels er bij gekomen waren, aangevallen, en hoezeer hij zich met zijn wapen dapper verdedigde, was hij niet bestand tegen de spaden der woestaards, en heeft belangrijke wonden bekomen. Koloniale veldwachters kwamen nog bij tijds om den man te ontzetten uit de handen der onverlaten, die in verzekering genomen en den bevoegden regter zullen overgeleverd worden.

Hellevoetsluis, 16 Maart. Heden namiddag vertrok van deze reede naar New-York, gesleept wordende door de stoomboot *Kinderdijk*, het Americaansch fregatschip *Mississippi*, kapt. *Harvey*. Aan boord van dezen bodem bevinden zich 315 passagiers als landverhuizers naar de Nieuwe Wereld, te weten: 208 Duitschers en 107 Nederlanders, meestal voormalige inwoners van Noord-Braband.

— Er bestaat een plan om op het graf van *Johan Hendrik Schweig* te Groningen een gedenkteeken op te rigten. waartoe zich te Arnhem eene commissie heeft gevormd, die alle onder-officieren van het Nederlandsche leger uitnoodigt, door bijdragen dat plan te helpen verwezenlijken. De redenen, die daartoe aanleiding gegeven hebben, zijn: dat *Schweig* ten aanzien van zijne bewezene militaire diensten als de merkwaardigste onder-officier. welligt van alle legers van Europa, kon worden aangemerkt, hierin bestaande: dat hij van 6 April 1790, tot en met 5 Mei 1844 en alzoo meer dan 54 jaren, onafgebroken diende en 13 veldtogten had medegemaakt. Van Nederland had hij eene bronzen, eene zilveren en eindelijk bij Zr. Ms. besluit van 22 Julij 1840 eene gouden medaille met *f* 150 gratificatie ontvangen, de laatste voor 50jarige onafgebroken trouwe dienst, iets, waarvan men geen tweede voorbeeld aantoonen kan. Door Z. M. den keizer van Rusland was hem voor de krijgsverrigtingen van 1812, 1813 en 1814 insgelijks eene zilveren medaille toegekend. Na meer dan 12 jaren dienst beklom hij den eersten sport van de militaire ladder, en werd alzoo korporaal in 1802, na 4 jaren sergeant, en na 25 jaren dien graad te hebben bekleed, werd hij onder-adjudant-vaandeldrager, welken graad hij nog 13 jaren met voorbeeldigen ijver waarnam.

— Op den 28 dezer zal te Nieuwe Diep aan boord gaan van het schip *Admiraal Tromp*, bestemd naar Oost-Indie, het van Harderwijk komende detachement suppletie-troepen, sterk 140 onderofficieren en manschappen, onder bevel van den majoor *Raes*, van verlof naar Indie terugkeerende, onder medegeleide van den 2den luit. der artillerie *de Graauw* en den offic, van gez. 3de kl. *Hessig*.

— Naar men verneemt is er order ontvangen om Zr. Ms. fregat *de Ruyter* in gereedheid te brengen voor de dienst, en zulks binnen den tijd van drie maanden. Zr. Ms. stoomschip *Amsterdam*, kommandant de kapitein-luitenant *J. Spanjaard*, heeft reeds weder het drooge dok te Vlissingen verlaten.

— Door eene toevallige omstandigheid heeft men de zilveren kerksieraden, op zoo stoute wijze uit de synagoge te Leeuwarden ontvreemd, (zie *Java-Bode* van 29 April, No. 34) terug gekregen. Een boerenknaap, zich in eene sloot bij den Groninger straatweg, niet ver van de stad, met visschen onledig houdende, ontdekte daarin een zak, aan een touw gehecht en met een stok in het water bevestigd. Door zijnen vader bijgestaan, trok hij den zak te voorschijn, waarna men bevond, dat al de gestolen ornamenten daarin waren geborgen. Er werd terstond aan de justitie van de vondst kennis gegeven, die de voorwerpen vervolgens naar Leeuwarden deed overbrengen. Naar wij intusschen vernemen, heeft het gevondene zeer geleden. Tot het ontdekken der schuldigen worden bij voortduring de ijverigste nasporingen gedaan.

— Uit Uden is den 2 Maart, onder aanvoering van den heer *H. van der Wijst*, vertrokken een 70tal landverhuizers, van daar en elders bijeengekomen, om zich over Rotterdam naar de Vereenigde Staten te begeven. Deze expeditie zal uit deze streken door eene tweede gevolgd worden, tegen het einde der maand.

– Per het schip *Richard Anderson*, kapt. *C. E. Coffin*, bestemd naar New-York, zijn van Hellevoetsluis vertrokken 85 landverhuizers, zijnde 55 Hollanders en 30 Duitschers. Ook daar begint de zucht tot landverhuizing zich meer en meer te vertoonen; althans een aantal personen maken zich gereed om te vertrekken, zijnde allen menschen, die een of ander ambacht uitoefenen en wier geloof hen, naar men verneemt, tot dit voornemen heeft doen besluiten.

— Te Aalten hebben reeds verscheidene personen, na hunne eigendommen te gelde te hebben gemaakt, de gemeente den 1 Maart verlaten, om door een 70tal anderen gevolgd te worden en zich in te schepen naar Noord-America, terwijl alsdan in Julij e. k. ook nog velen zullen gaan.

— Te Amsterdam is in den ouderdom van 75 jaren overleden, de heer *A. van der Hoop*, chef van het handelshuis *Hope & Co.*, kommandeur der orde van den Nederlandschen leeuw, oud lid der eerste kamer en van den stedelijken raad. De overledene was een der vermogendste ingezetenen van ons rijk en maakte van zijn vermogen, ten voordeele der armen, een nuttig gebruik.

— Men leest in *de Grondwet*:

De nieuwe middelen van verwoesting, die de aanstaande oorlog aan het licht zal brengen, zullen alle verwachting overtreffen, en vooral van den kant van Engeland, dat zijne arsenalen voor al de bezoekers en zelfs voor de leden van het parlement gesloten heeft gehouden, van het oogenblik af aan, waarop de admiraal *Napier* er in geslaagd is, om zulke aanmerkelijke sommen ter versterking der kusten, der toevlugtshavens en van die der militaire marine te doen toestemmen.

— Boven! zuchtte de logementhouder, en het woord was naauw over zijne lippen of **Werber** met zijne manschappen snelden den trap op en vatten post in den kleinen gang, de voorsten op het portaal zelf, en de achtersten op de bovenste treden van den trap. **Werber**, die natuurlijk vooraan stond, stampte weder met de kolf van zijn geweer op de deur; zij ging open en de twee medeminnaars, de bedrieger en de bedrogene, stonden tegen elkander over.

William had wel het gedruisch op de markt en beneden in den gang vernomen, doch er zich niet veel om bekommerd, daar hij aan het geweld, dat hij in de twee laatste dagen om zich heen gehoord had, reeds gewoon geworden was. Hij was daarom ook eenigzins ontshutst toen hij de deur openende, den toegang tot zijne kamer met gewapenden zag opgevuld. **Willam** en **Werber** hadden elkander slechts eenmaal in hun leven en dat nog wel in minder dan eene seconde, voor het huis van Doctor **Schwäber** gezien; sedert waren jaren verstreken en het zal dus weinig verwondering baren, dat beide mannen elkander volstrekt niet herkenden. Alleen **Werber** meende zich flaauw te herinneren, dat hij den persoon, die voor hem stond, meermalen gezien had, doch hij had geen tijd om te bedenken, waar en wanneer dit geweest was, daar **William** regtstreeks het woord tot hem rigtende, vroeg:

— Wat beteekent dat geweld aan mijne deur? Wat moeten deze lieden?

— Men verkoopt ons daar buiten aan onze vijanden, antwoordde **Werber**; wij moeten strijders hebben om onze vrijheid te verdedigen.

— Welnu, hernam **William** toornig, wat gaat mij dit aan?

— U zoowel als een ander. Kom; de tijd is kostbaar; wapen u en volg mij.

— Goede vriend, zeide **William**, wiens toorn al meer en meer begon te ontbranden, ik ben een vreemdeling en heb dus met uwe oorlogen niets te maken.

— Vreemdeling of geen vreemdeling, die niet voor ons is, is tegen ons. Buitendien, meest alle reizigers staan in onze gelederen.

— Ligt mogelijk, antwoordde **William**, die zich met geweld bedaard hield, doch ik blijf hier!

— En ik zeg u dat gij met ons mede *moet*, schreeuwde de andere.

— *Moet*, herhaalde **William**, ziedende van gramschap over de onregtvaardigheid, dat men hem, een vreemdeling, dwingen wilde partij tegen den Keizer van Oostenrijk te kiezen. — *Moet*, herhaalde hij andermaal, en wie is het die mij hiertoe zal dwingen?

In hetzelfde oogenblik kwam **Kassio**, die wel niet verstond wat er gesproken werd, doch zeer goed begreep dat de indringers kwade bedoelingen hadden, uit zijn vertrekje en plaatste zich met het blanke mes in de vuist naast zijn meester. Hadde **Werber** nog beradenheid genoeg bezeten, om een blik op den strijdlustigen reus te werpen, dan zoude hij welligt door den neger, den minnaar zijner vrouw herkend hebben. Doch de man was door woede verblind en antwoordde brullende op **Williams** tergende vraag:

— Dat zal *ik* doen!

Te gelijk strekte hij den arm uit om **William** te grijpen. Doch deze, wiens gramschap thans geene palen meer kende en die zich zelven langer geen meester was, greep **Werber**, voor dat **Kassio** eene beweging konde maken, met de linkerhand bij den strot en met de regter bij de borst, tilde hem met bijna bovenmenschelijke kracht van den grond en smeet den ellendeling, over de hoofden zijner volgelingen tegen den muur, van waar hij met een geweldigen smak op den trap terugviel en toen met het hoofd vooruit, langs denzelven naar beneden stortte.

(*Wordt vervolgd.*)

Toen in het parlement in der tijd sprake is geweest van de over het water zwevende vuurpijlen van kapitein *Wagner*, welke uitvinding men aarzelde te koopen, riep een lord bij deze gelegenheid uit: 300,000 p. st. en gij draalt nog? Haast u, om deze uitvinding te koopen en verklaar terstond aan Frankrijk den oorlog, en gij zult zijne marine reeds in eenige dagen vernietigen!

Geen enkel Fransch dagblad heeft toen van deze woorden gewag gemaakt. Doch deze verschrikkelijke uitvinding, waarvan men sedert niet meer gesproken heeft, en die men zelfs als belagchelijk heeft voorgesteld, is intusschen bewaard gebleven in het arsenaal van Woolwich, tegelijk met zooveel andere, die slechts op eene gunstige gelegenheid wachten, om daaruit te voorschijn te treden.

De graaf *de Lavette*, kapitein bij de Fransche marine, die de zamenstelling der vuurpijlen kende, heeft vergeefsche pogingen in het werk gesteld bij den minister van marine, onder *Louis-Philippe*, om haar door dezen te doen aannemen.

Het zijn alleen lange congrevische vuurpijlen, die zich in eene regte lijn langs de oppervlakte des waters naar het schip rigten, in welks zijden zij hun ijzeren hoofd, dat een kilogram donderpoeder bevat, als het ware vaststampen. Wanneer het vuur deze reservoir bereikt heeft, barst het uit, terwijl het in de kiel eene opening maakt, zoo groot als eene *porte cochère*, welke opening even onmogelijk te stoppen is als het gat van een kogel.

Wanneer men nu al aanneemt dat de Russische vloten zich zullen terugtrekken onder de bijna onneembare sterkten van Sebastopol en Kroonstadt, dan zouden die vloten niet gevrijwaard zijn tegen de verschrikkelijke vuurpijlen, wier loop bijna geene palen kent, en verder reikt dan alle bekende wapenen. Zelfs zijn de naauwste ingangen der havens niet voor haar beveiligd. De onderzeesche booten zijn heden ten dage zoo zeer volmaakt, dat men door behulp van deze aan de vijandelijke schepen een brander kan vasthechten, zonder het minste gevaar te loopen.

Ter zelfder tijd zal men de kogels zien werken, die wel is waar niet dooden, maar eene geheele equipage verscheidene uren als het ware verlammen, dat wil zeggen, zoo lang tot dat zij krijgsgevangen is gemaakt. Ook zal men eene groote hoeveelheid smeltbare kogels innemen, wier uitbarsting ontzettend is, en wier werking onmisbaar op de plaats hunner aankomst plaats heeft, zelfs in de ligchamen der paarden, want zij ontvlammen, zoodra zij uit het geweer komen, en branden voort in kleine congrevische vuurpijlen tot op het oogenblik der uitbarsting, als wanneer, zoo die eenmaal daar is, de wapenkisten evenzeer in brand worden gestoken als een rieten dak.

Men bouwt b. v. twee kleine stoombootjes, van een zonderling aanzien, die alleen twee stukken geschut *à la Paixhans* voorop hebben. Hunne bodems hebben twee N.. ellen dikte, bekleed met een matras van 50 duim van eene witachtige zelfstandigheid, welke voor een kogel ondoordringbaar is. Bovendien is het geheel nog overdekt door een omhulsel van lood en ijzer.

De steven heeft de vorm van een harnas, dat bestemd is, om de kogels af te keeren; hij is bekleed met een [illegible] bommen in zee te laten glijden.

Deze branders, die zeer zwaar zijn en een tragen loop hebben, worden op sleeptouw genomen, en, zoo noodig, losgelaten, zoowel tegen schepen die bijgedraaid, als die voor anker liggen, welke schepen zij immer van voren of van achteren zullen naderen, ten einde de bommen als een regen op hen los te laten, en het vijandelijke schip te begroeten met een regen van Grieksch vuur, door behulp van eene pomp, welke door stoom in beweging wordt gebragt.

Het is zonneklaar, dat eene vloot van linieschepen in stilte verrast, geheel vernietigd kan worden, door een enkelen dier branders, bestuurd door 10 vastberadene mannen.

Men heeft de kwestie uit een menschlievend oogpunt beschouwd en gevraagd, of het geoorloofd is, dat men in den oorlog andere middelen bezigt, dan de vijand. De admiraal *Napier* heeft hieraan een einde gemaakt, door het volgende ironieke antwoord. „Indien gij vreest aan uwen vijand eenig nadeel toe te brengen, laadt uwe geweren dan met kogels van katoen en uwe kanonnen met kogels van rijst."

De Engelsche vloot is ruim voorzien van ballons die brandbare stoffen bevatten, ten einde daarmede de steden, die men met een gunstigen wind voorbij zeilt, te overstorten.

Er bestaat in Engeland eene uitvinding, die nog verschrikkelijker moet zijn, en waarvan slechts een gering aantal personen van het état-major der scheepsmagt het geheim weten.

Hetgeen hier boven vermeld is, is zeer belangrijk voor de geschiedenis des oorlogs; maar zeer bedroevend voor de menschheid.

ENGELAND.

Londen, 6 Maart. Lord *Clarendon* heeft den volgenden brief gezonden aan de Engelsche gezanten te Stokholm en Koppenhagen, met betrekking tot de Scandinavische onzijdigheid:

„Ik kan u mededeelen, dat de nota welke mij is ter hand gesteld, houdende verklaring van de onzijdigheid van Zweden en Noorwegen (van Denemarken) in den oorlog, bijzonder gunstig is opgenomen door de regering van Hare Majesteit, en het verheugt mij u de tevredenheid te kunnen betuigen, waarmede de tijding is ontvangen der onzijdige staatkunde, welke de regering van Zweden en Noorwegen (van Denemarken) voornemens is te volgen, en van de maatregelen, welke genomen zijn om aan deze onzijdigheid kracht bij te zetten. Harer Majesteits regering twijfelt niet, of bijaldien ongelukkigerwijs de oorlog mogt uitbarsten, de verpligtingen die Zweden en Noorwegen (van Denemarken) thans op zich neemt, streng en eervol zullen worden nageleefd, en Harer Majesteits regering zal zich beijveren, op de best mogelijke wijze de onzijdige houding te ondersteunen, welke de regering van Zweden en Noorwegen (van Denemarken) heeft besloten aan te nemen.

(Get.) *Clarendon*."

— Het bijbelgenootschap voor zeevarenden en militairen heeft ieder der soldaten, die deel aan de expeditie naar het Oosten nemen, van een Nieuw Testament voorzien.

FRANKRIJK.

Parijs, 7 Maart. De bisschop van Algiers is te Rome aangekomen. Zijne reis heeft, naar men verneemt, het volgende tweeledig doel: vooreerst, om aan den Heiligen Stoel alles te onderwerpen, wat betrekking heeft op de onlangs te Algiers gedane ontdekking der overblijfselen van den martelaar *Hieronimus*, en ten tweede, om over de vestiging van een augustijner-nonnenklooster te Hippona te onderhandelen.

— De barones *de Salvage*, onlangs overleden, heeft den keizer als universeel erfgenaam benoemd.

— Men spreekt veel van het uitvinden van eene nieuwe soort van buskruid, ligter en toch sterker dan het tegenwoordige. dat vochtig of zelfs nat zijnde nog ontbrandt, dat goedkooper is en met de meest gemeene zelfstandigheden in een oogenblik en als bij tooverslag wordt vervaardigd. Er moeten reeds voldoende proeven mede zijn genomen.

— Naar het schijnt komen de standbeelden weder in de mode. Zoo spreekt men van een ter eere van den heldhaftigen verdediger van Vincennes, bijgenaamd *het houten been*. Ook zoude er een opgerigt worden voor *Eugène de Beauharnais*, nog een voor den beroemden heelkundige *Larrey*, voorts een voor *Frans I*, te paard en in volle wapenrusting enz.

— De Fransche senaat is tegen 21 Maart bijeengeroepen, om eene mededeeling van de regering te ontvangen. Het gerucht wil, dat de oorlog verklaard zou zijn.

— De oorlogschepen *Austerlitz*, *Hercule*, *Du Guesclin* en *Trident* zijn uit de havens van Brest en Toulon naar de Oostzee vertrokken. Het overige van de vloot zal den 23 Maart onder zeil gaan.

— De interest van de schatkistbilletten is met $^{1}/_{2}$ pCt. verminderd.

— Den 20sten is in de wetg. vergadering verlof gevraagd tot vervolging van den heer *de Montalembert*, wegens beleedigende uitdrukkingen tegen den keizer, in een brief van den heer *Dupont* de O., gebezigd. De heer *de Montalembert* heeft verklaard dat hij geheel vreemd was aan de openbaarmaking van dien brief. Het voorstel is daarop naar de sectien verzonden.

— Het gerucht was den 22 Maart te Parijs in omloop, dat de stoomboot, welke te Stettin gewacht heeft op het antwoord des keizers van Rusland, aan den admiraal *Napier* het bevel heeft overgebragt, om, zonder nadere instructiën van Londen af te wachten, aanvallender wijs te gaan handelen.

DUITSCHLAND.

Karlsruhe, 3 Maart. De aartsbisschop van Freiburg heeft wederom een priester in den ban gedaan, die aartsbisschoppelijke bevelen aan de regering heeft medegedeeld, ten gevolge waarvan twee andere geestelijken met geldboeten werden gestraft.

Stuttgart, 3 Maart. Het regeringsblad verklaart het berigt, dat tusschen den staat en den bisschop van Rottenburg een vergelijk is tot stand gebragt, voor ongegrond.

Weenen, 7 Maart. Vorst *Ghika*, de hospodar van Moldavië, heeft het hôtel Daun, dat hij te Weenen be- [illegible] ruimen tijd gehuurd. Hij is voornemens zoo lang te Weenen te verblijven, tot dat de Turksch-Russische kwestie hare oplossing heeft erlangd.

— Te Praag is van hoogerhand bevel gegeven dat alle boekwerken, betreffende de vrijmetselaars, niet mogen worden aangekondigd in Oostenrijksche dagbladen.

Hamburg, 8 Maart. Eergisteren zijn alhier aangekomen negen Russische deserteurs, onder geleide van Pruissische policie-agenten. Zij hebben zich ingescheept naar America. Men zegt dat de Pruissische regering in de kosten van den overtogt voorziet, om die deserteurs niet in handen der Russische overheid te doen vallen.

— Een Oostenrijksch onderdaan, die in de te Hamburg uitkomende *Morgen-Zeitung* eenige voor Turkije zeer gunstige artikelen heeft geschreven, is, op aanzoek van den heer *von Struve*, Russisch gezant bij de Hanzesteden, door de policie de stad uitgezet.

DENEMARKEN.

De Deensche regering heeft bekend gemaakt, dat geen vreemd oorlogschip op een kanonschot afstand van de „Kronen-batterie," een der forten van Koppenhagen, mag ankeren. — De geruchten aangaande 's konings afstand der regering worden nog steeds verspreid, hoezeer ze officiëel zijn tegengesproken. Uit alle oorden des rijks worden adressen gezonden aan den vorst, om hem te smeeken geen gevolg te geven aan het besluit of het voornemen, zoo het mogt bestaan, om de regering neder te leggen. De abdicatie van den koning zou het sein zijn tot de afschaffing der thans zoo liberale grondwet van Denemarken. — De koning heeft geweigerd eene deputatie te ontvangen, die hem een adres moest overhandigen, strekkende om hem de handhaving der grondwet te verzoeken. Het adres was voorzien van 2000 handteekeningen, en een gevolg van eene op de beurs te Koppenhagen gehouden vergadering.

ZWEDEN.

— Men berigt als zeker dat Zweden geweigerd heeft de voorwaarde in te willigen, door Rusland gesteld met betrekking tot de Zweedsche onzijdigheid, en dat de regering maatregelen neemt zoo veel zij slechts kan om die eenzijdigheid te doen eerbiedigen. Het eiland Gothland wordt versterkt, talrijke troepen en veel kanonneerbooten zijn naar dit punt afgezonden.

ZWITSERLAND.

De voornaamste Zwitsersche dagbladen dringen thans met bijzonderen nadruk bij den bondsraad aan, om van de Oostenrijksche regering de opheffing van de sluiting der grenzen van Tessin te eischen. Zij beweren, dat uit hoofde van de tegenwoordige zwarigheden, waarin het Weener kabinet ten gevolge van de Turksche kwestie is gewikkeld, hetzelve des te eerder geneigd zal zijn om aan dit verlangen te voldoen, en over het geheel, om de hand tot eene voor beide regeringen bevredigende schikking te bieden. — Sedert eenigen tijd verheffen zich ook in eenige cantons nadrukkelijke stemmen ten gunste eener, met den geest des tijds, meer overeenstemmende emancipatie der Israëliten.

SPANJE.

Bijzondere brieven uit Spanje spreken van het ontdekken eener zamenzwering te Madrid, welke met die te Saragossa in verband zou staan, zoodat men nieuwe arrestatiën te gemoet zag. Er was een krijgsraad geroepen, om over 150 personen te vonnissen, die te Hecho in handen der justitie gevallen waren. Jegens de dagbladschrijvers worden bestendig de strengste maatregelen genomen, en zoo durven zij den waren staat van zaken in dat ongelukkig land niet bloot leggen.

PORTUGAL.

De berigten uit Portugal, welke wij ditmaal hebben mede te deelen, zijn van geringe beteekenis. Den 11den Maart was het adres in antwoord op de troonrede eindelijk door de kamer der pairs met groote meerderheid aangenomen. De regering had met het bestuur der bank van Portugal eene overeenkomst getroffen, waarmede men voldaan scheen te zijn. Te Coimbra had, bij gelegenheid van het carneval, eene geduchte vechtpartij plaats gehad, ten gevolge waarvan verscheiden personen het leven verloren of kwetsuren bekomen hadden. Met de Iberia, die deze berigten heeft aangebragt, is H. K. H. de infante donna *Marie de Jesus* van Portugal te Londen aangekomen.

— Men verwachtte in Portugal een verbod op den uitvoer van graan. Verscheiden Russische schepen in de haven van Lissabon zouden onder neutrale vlag trachten hun land te bereiken.

— De koning van Portugal wordt eerstdaags onder den titel van hertog van Braganza te Brussel verwacht, waarschijnlijk staat dit bezoek in verband met het voorgenomen huwelijk van den koning met de dochter van den koning der Belgen.

DONAUSCHE VORSTENDOMMEN.

De keizer van Rusland heeft 21 Bojaren in de Donauvorstendommen, ter belooning van den ijver, dien zij sedert het inrukken van het occupatie-leger voor de zaak der Russen hebben aan den dag gelegd, benoemd tot ridders van zijne verschillende orden, terwijl verscheidene hooge ambtenaren kostbare geschenken ontvingen.

PERZIE.

De jongste berigten van de golf van Perzie loopen tot 11 Febr. Op dat tijdstip was het land volkomen in rust. In Bosnie en Teheran was de orde niet gestoord en de tijding, dat de Perzen Bagdad hebben aangetast, is onwaar. Nogtans schijnen de oorlogsgeruchten niet geheel zonder grond te zijn. In Afghanistan is sedert de vorige berigten geene verandering in den staat van zaken gekomen. De bergpas van Kohat is op nieuw gesloten en een oorlog tegen de Afriden is onvermijdelijk geworden.

NOORD-AMERICA.

Blijkens eene telegrafische dépêche in den *New-York Herald*, hebben de vertegenwoordigers van Frankrijk en Engeland te Washington een onderhoud gehad met den staatssecretaris Marcy, met het doel om te protesteren tegen de uitrusting van Russische kapers in de Vereenigde Staten. De gezanten hebben aan de Unie medegedeeld dat die bodems door hunne respective regeringen [illegible]

WEST-INDIE.

Volgens bij de regering ontvangen berigten van Curaçao, loopende tot 3 Februarij jl., had zich aldaa[r] nog geen geval van cholera voorgedaan. Het bestuu[r] ging voort met het nemen van de vereischte voorzorg[s]maatregelen, zoowel in de stad als in de verschillend[e] divisien, alwaar onder anderen tot verpleeghuizen wa[ren] ingerigt eenige schoollocalen, daartoe welwillen[d] afgestaan door de Roomsch-Catholieke geestelijkheid die zich insgelijks bereid had verklaard om, ingev[al] zulks noodig mogt worden, de behulpzame hand [te] bieden bij de verzorging van lijders en de toedienin[g] van geneesmiddelen aan dezelven, ten welken eind[e] reeds een voorraad daarvan voorloopig was beschikba[ar] gesteld.

De gele koorts, zoowel onder het garnizoen als o[p] Zr. Ms. schepen, scheen geheel geweken te zijn; altha[ns] in de laatste dagen hadden zich geene gevallen mee[r] voorgedaan. Het roodvonk bleef steeds heerschen, doc[h] was, bij doelmatige verpleging, van eenen goeden aar[d]. Drie lijders aan de pokken, die in het hospitaal afge[-]zonderd waren behandeld geweest, waren, na onder[-]zoek der geneeskundige commissie, als volkomen he[r]steld ontslagen.

Ook de eilanden St. Eustatius en St. Martin ware[n] nog van een bezoek der cholera verschoond geblever[n], zoo ook de overige bovenwindsche eilanden.

Op het ongelukkige eiland St. Thomas daarenteg[en] bleef die ziekte hevig woeden, en waren, volgens va[n] daar ontvangen berigten, niet minder dan 1600 lijde[rs] daaraan bezweken.

In La Guayra heerschten de pokken. Het was di[en]ten gevolge zeer moeijelijk om vaartuigen op Curaç[ao] te bekomen, ter overbrenging van de mailbrieven, da[ar] de vrees bij de ingezetenen op Curaçao voortdure[nd] bleef bestaan voor de overbrenging der besmetting.

In Suriname bleef de gezondheidstoestand, volge[ns] berigt van 5 Februarij, voldoende.

— Surinaamsche dagbladen deelen mede, dat de go[u]verneur bij besluit van den 14 Dec. 1853, wegens duurte der levensmiddelen, art. 1 en 3 van het reg[le]ment op de behandeling der slaven te Paramaribo en hare buitenwijken, tijdelijk gewijzigd heeft, ten gevol[ge] waarvan de geldelijke verstrekkingen, welke wekel[ijks] voor voedingsmiddelen aan de slaven moeten word[en] te goed gedaan, thans zijn vastgesteld als volgt: vo[or] iederen slaaf boven de 14 jaren, 30 cent, met de ve[r]strekkingen in natura, opgegeven bij § a, art. 1 v[an] bovengenoemd reglement of 80 cent, met de verstre[k]kingen, opgegeven bij § b van voornoemd artikel, zonder iets meer, een gulden tien cent. Ten behoe[ve] van slaven boven de 8 tot en met 14 jaren, de helf[t] en voor de jongeren een derde van de hiervoren a[an]gegevene bedragen.

Het Nommer van 2 Januarij behelst eene beschouw[ing] over den toestand van de kolonie in 1853, waaruit bl[ijkt] dat het bedrag van den uitvoer, speciaal van suik[er], melasse, rum, dram en cacao dat jaar, dat der ja[ren] 1848, 1850, 1851 en 1852 verre overtroffen heeft. [De] handel verkeerde echter in een gedrukten toesta[nd]

BIJVOEGSEL

behoorende bij den

JAVA-BODE,

van Zaturdag 13 Mei 1854, No. 38.

Daarentegen herleefde het uitzigt op uitbreiding van den landbouw en vermeerdering van bevolking door de bemoeijingen der commissie voor Duitsche landverhuizing en Zwitsersche kolonisatie. Reeds heeft eene onderneming van een ingezetene aan de boorden van de Marowyne, waar zich eene kolonie Wurtembergers gevestigd heeft, de beste resultaten opgeleverd. De aankomst van Portugesche emigranten beloofde goede resultaten. Ook nopens het openbaar onderwijs en de pogingen tot bevordering van beschaving luidt het berigt gunstig.

BRITSCH-INDIE.

Men schrijft van Singapore, onder dagteekening van 28 April.

In den achtermiddag van ll. Zondag barstte over deze plaats een hevig onweder los. De bliksem trof een praauw van Patani, die op de reede ten anker lag, doodde een man en bedwelmde twee anderen, die dadelijk naar het hospitaal gevoerd werden, waaruit zij ll. Donderdag geheel hersteld ontslagen zijn. Het huis van den heer *Almeida* in Kampong Glam werd mede door het weder getroffen en grootelijks beschadigd; niemand der bewoners bekwam echter eenig letsel, alhoewel de heer *Almeida* ter naauwernood ontsnapte, daar de bliksem hem rakelings voorbijging en een groot deel der zoldering van het vertrek, waarin hij gezeten was, deed nederploffen, Gedurende het onweder begaf zich eene sloep van H. M, schip *Spartan* van den wal naar dat vaartuig; de wind sloeg onder de tent en deed de boot omkantelen. De bemanning trachtte zich op de kiel te redden, maar werd door de kracht van den wind en der golven daaraf geslagen. Een der zeelieden, die niet zwemmen konde, is, niettegenstaande alle pogingen zijner makkers om hem te helpen, verdronken.

— Van Madras meldt men het overlijden van den generaal *Stavely*, opperbevelhebber van het Madrassche leger, welk overlijden op den 4 April gedurende eene reis van Bengalore naar Neilgherries vlaats vond. Zijn stoffelijk overschot werd den 5 te Ootacamund begraven.

Het bevel over het leger is op den generaal-majoor *Sewell* overgegaan.

— De dames te Madras waren voornemens sir *Henry Pottinger* een fraai geschenk. ter gelegenheid van zijn vertrek naar Europa, dat op den 25 April bepaald was, aan te bieden.

— De cholera bleef nog altijd te dier plaatse heerschen.

— Brieven van Bombay tot den 3 April loopende, deelen mede dat de cholera groote verwoestingen te Suratte aanrigtte en ook te Bombay en op [illegible] heerschende was.

CHINA.

Uit de Pekingsche couranten van zeer late dagteekening blijkt, dat het keizerlijke leger er in geslaagd is, de opstandelingen uit Suhching te verdrijven, en op den 7den Maart benevens de vijf volgende dagen eene reeks van overwinningen bevochten heeft. De opstandelingen zijn uit Hien-Hien, in het departement Hokien gelegen, verjaagd en de laatste tijdingen melden, dat zij naar Tan-ching hien, op een afstand van vijftig tot zestig mijlen ten Zuid-Westen van hunne vroegere legerplaats in het departement Tien-tsien, zijn terug getrokken. Zulk een terugtogt is het grootste bewijs hunner nederlang, die met een aanmerkelijk verlies van menschen, geweeren en standaarden is gepaard gegaan. Deze overwinningen der keizerlijken leiden tot het gevolg, dat de hoofdstad van een aanval zal bevrijd blijven, ten minste tot tijd en wijlen de opstandelingen een nieuw leger zullen kunnen hebben bijeenbrengen. In andere provincien hebben de keizerlijke troepen echter ernstige nederlagen geleden.

Te Shanghae hebben hoogloopende botsingen tusschen de keizerlijken en de vreemdelingen plaats gevonden, die het verlies van eenige menschenlevens ten gevolge hadden.

— Het Engelsche schip *Dumfries* van 468 ton, dat den 3den Mei Shanghae met eene volle lading thee van 560,000 ℔ voor Liverpool verlaten had, is op de Pescadores geheel verongelukt. De bemanning is het mogen gelukken zich te redden.

— Van Hongkong meldt men de aankomst ter dier plaatse van Z. E. sir *John Bowring* op den 12 April. Den volgenden morgen ontscheepte Z. E. onder een aan zijnen rang verschuldigd saluut van de batterijen, hetwelk door de Britsche en Americaansche krijgslieden herhaald werd. Des middags legde Z. E. den eed als gouverneur en vice admiraal van Hongkong en hoofdsuperintendent van den Britschen handel in China af.

PHILIPPYNSCHE EILANDEN.

Dagbladen van Manilla, tot het midden van April loopende, behelzen weinig nieuws.

Een mestiche, *Cuesta* genaamd en in 1805 te Cavite geboren, had getracht een opstand te verwekken. Tot den militairen stand opgeleid, was hij uit de gelederen tot luitenant opgeklommen en, ten gunstigste bij zijne superieuren bekend staande, was hem het bevel over eene kleine sterkte, omstreeks dertig mijlen van Manilla verwijderd, opgedragen. Nu ontstond in hem de zucht naar heerschen en hij vormde een ontwerp om de hoogste magt omver te werpen en zichzelven tot bestuurder der Philippijnsche eilanden te verheffen. Met dit inzigt haalde hij de onder zich hebbende manschappen over en proclameerde zich, op den 4 April, tot kapitein-generaal der kolonie; zich meester gemaakt hebbende van de publieke schatkist verdeelde hij die gelden onder zijne volgelingen, die zich onmiddelijk aan alle vermakelijkheden overgaven en hunnen aanvoerder vergaten. De tijdingen van deze voorvallen te Manilla aankomende, werden van daar dadelijk troepen gezonden om den opstand te onderdrukken. Bij de aankomst der militairen op de plaats der beweging, bleven *Cuesta* slechts vier volgelingen over, die even als hij besloten waren te overwinnen of te sterven. Van dit voornemen werd echter afgezien en *Cuesta* zocht in de hoofdstad zijne veiligheid, waar hij zich tot de Belgische en Britsche consuls om bescherming wendde, onder het voorgeven een slagtoffer der politiek te wezen en zich betitelende met de benaming van kapitein-generaal der Philippijnsche eilanden. Hij geraakte weldra in handen van het wettig gezag. Op den 9den April stonden *Cuesta* en zijne volgelingen voor een krijgsraad te regt en werden ter dood veroordeeld, welk vonnis den 11den daaraanvolgende aan hen voltrokken werd, betuigende *Cuesta*, alleen door vaderlandslievende gevoelens bezield, tot zijne handelingen te zijn gedreven geworden.

Bijna allen door *Cuesta* verleide soldaten hebben zich overgegeven en Manilla heeft zijne gewone rust herkregen. Men wil dat een Europeesch Spanjaard met *Cuesta* over de dolzinnigheid der door hem beproefde omwenteling twist kreeg, waarop de woeste enthusiast zijnen volgelingen beval op dien Spanjaard te schieten; deze aarzelden, waarop *Cuesta* zelf die daad volbragt. Men zegt ook dat *Cuesta*, tijdens het ondergaan der doodstraf, een prop in den mond gestoken was, ten einde hem te beletten tot het volk te spreken.

AUSTRALIE.

Dagbladen van Adelaide behelzen het volgende:

Een hevige brand heeft te Hobart-Town gewoed en eene schade van £st. 50,000 (*f* 600,000 Ned. Ct.) na zich gesleept.

— Te Sydney was de prijs van het goud stijgende en men bedong zelfs £st. 4 voor het ons.

— De gouvernements bark *Lady Franklin*, die veroordeelden van van Diemensland naar Norfolk overbragt, werd in den nacht van den 28 December, door de misdadigers bemagtigd en bleef tot den 8 Januarij in hun bezit, als wanneer zij dezelve in de groote boot en een kotter verlieten, na alvorens de zeilen en takels onbruikbaar te hebben gemaakt, met het doel om alle vervolging te beletten. Het barkschip keerde naar van Diemensland terug. De gezagvoerder was, in zijne pogingen om den aanval der veroordeelden te keer te gaan, ernstig gewond geweest.

— In het Huon-district (van Diemensland) hadden hevige boschbranden gewoed, die, buiten een ontzaggelijk verlies aan eigendommen, een 20tal menschenlevens gekost hadden.

Scheepsberigten.

Straat Sunda doorgezeild.

Datum.		*Vlag.*	*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerder.*	*Van.*	*Datum.*	*Naar.*
Mei	8	Engelsch	Aralalie	J. Scott	Melbourn	4 April	Canton.
»	—	Deensch	Dannedrog	M. Simson	Shanghai	27 »	Londen.
»	—	Fransch.	Atrato	Nare Purtt	Batavia	7 Mei	Havre.
»	9	Engelsch	Julia	Thom Wingfield Hunt	Singapore	22 April	Bombay.
»	—	Deensch	Hindo	A. A. Schmidt	Sydney	27 Maart	
»	—	Britsch	Patna	J. Smidt	Liverpool	1 Febr.	Singapore.
»	—	Nederlandsch	Juno	W. J. Chevalier	Melbourn	4 April	Batavia.
»	—	Amerikaansch	Cape Hod	F. Lean	»	20 Jan.	Hongkong.
»	—	Engelsch	Epson of Lowain	Thom Bucklane	Hongkong	2 April	Jemeca.
»	—	Nederlandsch	Stellas Maris	A. P. Henzen	»	10 Dec.	*Batavia.*
»	—	Fransch.	Helena	Lof Joch	Nantes		
»	10	Engelsch	Euphratus	John *Banow*	Manilla	28 Maart	Londen.

Aangekomen Schepen te *Batavia.*

Datum.		*Vlag.*	*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerder.*	*Van.*	*Datum.*	*Agenten.*
Mei	10	Nederlandsch	Henriette Geertruide	P. *Buys*	Samarang	6 Mei	de Weerdt, Ruyl en co.
»	—	Nederl. Indisch	Fathal Moebarak.	Intje Kamoedin	Telok *Betong*	26 April	
»	11	Nederlandsch	*Banka*	G. Schuit	Soerabaya	6 Mei	
»	—	Deensch	Cybele	Schaefer	Lombok	30 April	Bahre en Kinder.
»	12	Fransch.	Echo		van de West.		

Vertrokken Schepen van *Batavia.*

Datum.		*Vlag.*	*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerder.*	[illegible]
Mei	11	Nederlandsch	Margaretha Johanna	M. Schou	[illegible]
»	—	»	Java *	van Dam	[illegible]
»	—	Nederl. Indisch	*Batavia*	Tan Ingiok	[illegible]
»	—	Zweedsch	Prins Carl	J. Tarras	Zweden.
»	—	Oostenrijk	Splendido	[illegible]	China.
»	—	Zweedsch	Superuor	[illegible]	»
»	12	Nederl. Indisch	[illegible]	J. B. Perry	Samarang.
»	—	» »	Almoer.	Sech Baharmoes	»
»	—	» »	Hapheen	Naridin	»
»	—	» »	Rosalie.	Doelah	Bencoelen.
»	—	Zweedsch	Julie	Bjorne	China.
»	—	Engelsch	Eliza Hart	Green	Koerstellende om de Noord.
»	—	Nederlandsch	Clio	ter Haar	Amsterdam.
»	13	»	Kenau Hasselaar	O. Lindeman	Rotterdam.
»	—	»	Agneta	Crap Hellingman	Amsterdam.
»	—	Pruisch	Postdam	A. Riedel	[illegible]
»	—	Nederlandsch	Hugo Grotius	[illegible]	»
»	—	»	Stad Schiedam	F. A. [illegible]	»
»	—	»	Zuid Holland	*S.* de *Boer*	[illegible]
»	—	Nederl. Indisch	Fatas *Banjermaas*	*S*arif Bahosoean	Koerstellende om de Oost.
»	—	Nederlandsch	Jan van Galen	de Boer	Manilla.

In lading liggende Schepen te *Batavia.*

Vlag.	*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerder.*	*Bestemming.*	*Agenten.*
Nederlandsch	Orion *	G. M, Berghorst		R. Kopsmit & co.
»	Resident van Son *	F. C. Baudits	Rotterdam	»
»	Julia	Teygeler		Tiedeman en van der Burg.
»	Dorothea *	van der Koek	Nederland	de Weerdt, Ruyl en co.
»	Henriette Geertruida *	P. Buys	Rotterdam	»
»	Adm. v. Kingsbergen	A. Glazener		G. Suermondt & co.
»	Koophandel	Dupain		»
»	Jeannette Cornelia	F. K. Feldman		»
»	Banka	Ten Ham	Rotterdam.	»
»	*Beurs* van Rotterdam	Veenstra	Soerabaya.	»
»	Pylades	J. B. Perry		Maclaine. Watson en co.
Nederl. Indisch	Naga Laut	J. Winter	Samarang	John Pryce en co.
» »	Sayan Maskoor	Moh. Amin	Soerabaya en Bandjermassing	D. N. Buijs en Co.
» »	Almansoor.	Said Habassij	Cheribon	Coulster
» »	Faidoel Rachman	Said Alie	Soerabaya.	»
» »	Alnoear Salim.	Said Alkaf.	Cheribon en *S*oerabaija	»
Fransch.	Benjamin	D. Henry	Bordeaux	Busing, Schröder en co.
»	Le Primoguet	Kerusore		Bahre en Kinder.
Bremer	Paulina	F. J. Reichert	China	Meyendorf, Wilmans en co.
Zweedsch	Prinses Louise	O. Jansson	Stokholm.	»
»	Balder	Stromberg	Gothenburg.	»
Deensch	Cybele	Schaefer	Macassar	Bahre en Kinder.

De Nederlandsche Particuliere Schepen zijn aangeduid met een*.

Aangekomen schepen te *Soerabaya.*

Datum.	*Vlag.*	*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerder.*	*Van*
Mei 3	Ned.	Buitenzorg	Breuning	Samarang.

Vertrokken schepen van *Soerabaya.*

Datum.	*Vlag.*	*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerder.*	*Naar*
Mei 2	N. I.	So-Ootban.	Sech Bunseer	Ponta.v.Gois.
» —	»	Fathoor Rachman.	Said Asegaf	Banc.v.Sum

In lading liggende Schepen te *Soerabaya.*

Vlag.	*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerder.*	*Bestemming.*	*Agenten.*
Nederlandsch	Van der Werf	P. C. Rosier	Nederland	Fraser Eaton en co.
»	Zoemanshoop	D. Duinker	»	Hoekstra Gijsing en co.
Nederl. Indisch	Koempool Mass	Kamalodin	Bandjermassing	Gezagvoerder.
» »	Fatahool Hair	Mohamat Said.	»	»
» »	Kiem Sansing	Tjoa Kow.	Balie	»
» »	Hoksing	Said Asegaf	Timor Koepang	»
» »	Fathal Hair	Said Baïlan	China	Tli Anie.

AANGEKOMEN PASSAGIERS.

Met het Ned. schip *Ellen*: de heer *Gongrijp* en familie.

Met het Ned. schip *Henriette Geertruida*: Mevr. de wed. *Maas* en 9 kinderen.

Met het Ned. schip *Banka*: de heer *Chartaus* en familie.

VERTROKKEN PASSAGIERS.

Met het Ned. schip *Koningin der Nederlanden*: de heeren *O. G. Swaving*. — *W. Townsend* en familie, 8 bedienda. — *W. Templeton*.— *H. Prosser*.

Met het Ned. schip *Otto*: de heer *H. W. Strengnarts*.

Met het N. I. stooms. *Ambon*: de kapt. *Camauer* en echtgenoot. — 2de luit. *Der Kinderen*. — 1 officier van gez. — de heer Mr. *F. P. J. Fleur*. — Z. M. troepen.

Met het Oostr. schip *Splendido*: 18 Chinezen.

Met het Ned. schip *Rosalie*: de heer *K. Adebau*.

Handelsberigten.

Aan- en Uitvoer te Batavia *van den* 10 *tot en met den* 13 *Mei* 1854.

AANVOER.

Van Pamanoekan per ned. schip *Banoa* gez. R. C. ten Ham agenten G. Suermondt en co.

106 pic, rotting. *Agenten*.

5272⁶⁶/₁₀₀ pic. suiker. 2000 do. rijst. 35⁸/₁₆ do. rotting. *Hofland*.

Van Padang per ned. schip *Jan van Galen* gez. P. H. de Boer agt. v. Ommeren Rueb en co.

62 md. min. water, *Order*.

20 kn. manufact. 200 vs. boter. *N. H. M.*

Van de Lampongs per praauw Pantjallang gez. Sahar.

1000 ps. niepabladeren. *Gezagvoerder.*

Van de Lampongs per praauw Majang gez. Rodjogo,

$20^{16}/_{100}$ pic. zw. peper. 14 do. harst. *Gezagv.*
$41^{00}/_{100}$ pic. gomelastiek. *Wa Het.*
$76^{00}/_{100}$ » » *Moht. Saleh.*

Van de Lampongs per praauw Tjemplong gez. Kaliman.

$33^{00}/_{100}$ pic. gomelastiek. $58^{25}/_{100}$ do. harst. $^{50}/_{100}$ do. was. *Intje Mossi.*

Van Palembang per ned. ind. schip *Anocar Salim* gez. Said abdulla bin Salim.

704 pic. ong. katoen. 419 do. rijst. 21 do. rotting. $100^{50}/_{100}$ do. gom elastiek. $105^{00}/_{100}$ do. witte dammer. 15 do. zw. do. 5800 ps. str. zakken. 9 do. rottingmatten. 1 kt. ruwe zijde. 450 ps. sp. matten *Gezagv.*
$81^{00}/_{100}$ pic. witte dammer. $9^{00}/_{100}$ do. benzoin. 7 do. was. *Sech abd. Karim Baradoan.*
$12^{00}/_{100}$ pic. dammer. $4^{1}/_{4}$ do. benzoin. $^{1}/_{2}$ do. tabak. $^{20}/_{100}$ do. was. 12 corg. siriedozen. 4 do. houten boens. 1 pr. kasten. 25000 ps. kroepoeks. *Said alie bin Salim.*
$48^{00}/_{100}$ pic. witte dammer. $5^{1}/_{2}$ do. gedr. garnalen. 3 do. was. *Said abeebakar bin Hasson.*
7 corg. sierie doozen. $7^{1}/_{2}$ do. kl. houten boens. 1250 str. fijn zeilgaren. 15000 ps. kroepoeks. *f* 1250 zilvermunt. *Said hassan bin Aloei.*
$35^{10}/_{100}$ pic. witte dammer. $3^{00}/_{100}$ do. medicijn. $4^{00}/_{100}$ do. drakenbloed. $1^{1}/_{2}$ do. rottingkruid. *Lim Boekiat.*
$18^{1}/_{2}$ pic. gomelastiek. 38 do. garnalen. *Tjia Tjengkeng.*
$22^{00}/_{100}$ pic. dammer. *Oeij Liangbien.*
$35^{00}/_{100}$ » » *Said Osman bin Kassim.*
$20^{1}/_{2}$ » was. *Hadjie Abdulla.*

Van de Lampongs per praauw Tjempong gez. Akinsoaliang

130 pic. harst 4 do. koffij. 15 do. zw. peper. *Gezagv.*
$6^{00}/_{100}$ pic. zw. peper. $11^{25}/_{100}$ do. harst. 12 do. kapas. *Pa Saduman*
$51^{25}/_{100}$ pic. gomelastiek. *Na Kijong.*
14 pic. koffij. *Na Tekpan.*

Van Bantam per praauw Kollek gez. Moekariem.

50 pic. harst. 10 do. zw. peper. 25 do. gomelastiek. *Gezagv*

Van Samarang per ned. ind. schip *Hap Heen* gez. Naridien.

367 ps. balken. 500 do. duigen. *John Prijce en co.*

Van Tanara per praauw Sampang gez. Saijit.

220 pic. rijst. *Ang Hoeij.*

Van Tanara per praauw Sampang gez. Indio.

85 pic. rijst. *van Motman.*

Van Tanara per praauw Sampang gez. Kolsier.

160 pic. rijst. 4 ps. led. tonnen. *Kauw Tjiouw.*

Van Bantam per praauw Sampang gez. Sadie.

6000 ps. arensuiker. 2000 ps. eende eijeren. 100 pic. rijst. *Oeij Tiauseng.*

Van Indramaijoe per praauw Sampang gez. Deol.

252 pic. rijst 10 ps. led. tonnen. *Oeij Tjie.*
900 ps. zilv. sp. matten *Pauw Tjau.*

Van Indramaijoe per praauw Sampang gez. Kiemien.

210 pic. rijst. *Lim Boenkian.*

Van Indramaijoe per praauw Sampang gez. Salle.

201 zakk. rijst. *Heckler.*

Van Pamanoekan per praauw Sampang gez. Narodien.

33 ps. balken. *Hoffland.*

Van Cheribon per praauw Tjemplong gez. Tan Goisa.

457 zakk. rijst. *Gezagv.*

Van Cheribon per praauw Sampang gez. Allie.

29 ps. planken. 18 doz. stoelen. 8 pic. witte katjang. 1 do. touwwerk. *Iap Lamtje.*

Van Indramaijoe per praauw Sampang gez. Bleman.

252 pic. rijst. 35 ps. led. tonnen. 2 do. bloempotten. *Tjio Aing.*

Van Indramaijoe per praauw Sampang gez. Mioen.

252 pic. rijst. *Tjoa Kimsoeij.*

Van Indramaijoe per praauw Sampang gez. Seema.

190 zakk. rijst. 15 ps. led. tonnen. *Tan Seekwee.*

Van Bantam per praauw Sampang gez. Alwan.

190 pik. rijst. *Toos Sahabas.*

Van Soerabaija per Zw. schip *Prins Carl* gez. John Tarras agt. Busing Schröder en co.

Lading bestemd voor Zweden.

$62^{1}/_{4}$ en $46^{1}/_{2}$ legg. arak. 241 pic. krandj. suiker. 700 do. koffij. (66 schuitjes tin. uit entrep. *Agenten.*
12 bn. soja uit entrep: *Kreglinger Dummler en co.*
$4858^{25}/_{100}$ pic. suiker. 38 do. rotting. *Adam en co.*

Van Indramaijoe per praauw Sampang gez. Asan.

5 ps. led. krandj. 200 zakk. rijst. 12 ps. led. tonnen. *Tan Agiok.*

Van Cheribon per praauwen Sampang gez. Riema, Londjong, Darman en Natjoa.

12 koy. en 288 zakk. rijst. $101^{40}/_{100}$ pic. gambier. 20 stoelen en 1 tafel. 1 kt. katjang meel. *Thee Tiangseng.*

Van Cheribon per praauw Sampang gez. Sangiet,

$52^{25}/_{100}$ pic. gambier. 8 stoelen. 22 roll. karbouwenhuidtouw. 250 ps. gendies. 2 kn. diversen. 8 ps. waterpotten, *Tje Tankwee.*

Van Indramaijoe per praauw Sampang gez. Asmal.

266 pic. rijst. *Kwee Kok.*

Van Indramaijoe per praauw Sampang gez. Moerkiem.

150 zakk. rijst. *Tan Tiauseng.*

Van Indramaijoe per praauw Sampang gez. Doelatiep.

250 zakk. rijst. 1 ps. kleine djoekoeng. 20 do. led. tonnen. *Liem Boenkian.*

Van Samarang per ned. schip *Clio* gez. W. ter Haar agt. Haager en Schuurman.

$5599^{20}/_{100}$ pic. suiker. 1044 do. koffij. 75 do. rotting. *N. H. M. lad. bestemd voor Nederland.*

Van Stockholm via Melbourn per Zw. schip *Balder* gez. H. Sjoberg agt. Metzendorff Wilmans en co.

2621 staven ijzer. *Agenten.*

Van de Cocos eilanden per ned. ind. schip *Harriet* gez. J. C. Ross agt. Adam en co.

150000 klapper. 32 vn. klapp. olie. *Agenten.*

Van Banca per ned. ind. bark *Tatas Bandjermassing* gez. Sarief abdulla bin Hoesin Baharoen.

$3077^{00}/_{100}$ pic. tin. *Gouvernement.*

Van Soerabaija per ned. ind. schip *Resident van Son* gez. Bauditz agt. B. Kopersmit en co.

100 pic. rotting. $5002^{00}/_{100}$ do. suiker. *lad. voor Nederland.*

Van Indramaijoe per ned. schip *Agneta* gez. W. N. C. Hellingman agt. B. Kopersmit en co.

125 pic. rotting. 400 do. tin. $4302^{42}/_{100}$ do. suiker. $367^{220}/_{1000}$ do. thee 6930 do. koffij. *N. H. M. lad. bestemd voor Nederland.*

Van de Lampongs per praauw Majang gez. Gan.

800 ps. niepa bladen. *Bisbiet.*

Van Balie Badong per Eng. schip *Metropolis* gez. C. Lange agenten MacEwen en co.

3600 pic. rijst. 1409 do. katjang. 54 do. koffij. 152 do. tabak. 110 do. paarlschelpen. 2640 ps. konosnoten. 2 pic. koper. 7 bundels dendeng. 14 paarden. 107 varkens. 4 ks. satijnen en zijde goederen. *Order.*

UITVOER.

Naar Nederland per ned. schip *Abel Tasman* gez. J. Hensing agente de Weerdt Ruyl en co.

$1231^{17}/_{100}$ pic. suiker. *Ruyl Cramer en co.*
1667 ps. koehuiden. 338 do. buffelhuiden. *van Eck en co.*
936 ps. koehuiden. *Fraser Eaton en co.*
2290 » » *N. H. M.*
385 pic. koffij. 29 kn. indigo. $2084^{87}/_{100}$ pic. suiker. *Kopersmit en co.*
$16^{1}/_{4}$ pic. notenmuscaat. $2^{3}/_{4}$ do. foelie. (12 kn. notenmuscaat. uit entrep.) *Morgan Melbourn en co.*
174 pic. gomelastiek. 11 do. notenmuscaat. $1^{87}/_{100}$ do. foelie. *Anderson Tolson en co.*
95 do. rotting. 4735 do. rijst. 285 do. gomelastiek. 900 do. koffij.
3135 do. suiker. (1 vt. vleesch. 1 do. spek. 4 do. brood. uit entrep. *Agenten.*

Naar Samarang en Soerabaija per ned. ind. schip *Castor* gez. P. F. Lange agt. Kopersmit en co.

100 md. bier. *E. Moormann en co.*
15 ks. kaas. *Brandes.*
1 verzegeld doos. 1 kt. zuren. 1 do. koopmanschapp. 2 ks. diverse. 2 kn. boeken en vrucht. 1 kt. sigaren. 2 do. manufact. 1 do. kramerijen. 1 do. vruchten. 2 doz manufact. 1 do. provisien. 4 do glas en aardewerk. 10 do. kaas 3 do. manufact. 5 do. porcelein. 2 do. lijsten. 40 do. bier. 100 vs. boter. 24 kn. meubelen. 2 do. en 1 bl. papier. 52 do. olie traan. 3 coll. ijzerwerk. 4 do. kramerijen en boeken. 14 do. en 50 bn. manufact. 1 kt. pijlglasen. 1 bl. schiemansgaren. 1 kt. hoeden. 20 do. calicots. 9 coll. prov. en dranken. 11 kn. gewigten en basculs. 2 do. manufact. 1000 keld. genever. 400 coll. provisien. 1 kt. tuinzaden. 1 do. papier. 2 do. manufact. en kramerijen. 1 blik bijouterien. 1 kt. staalwaren. 1 do. kramerijen. 2 bn. kurken. 39 coll. provis. 300 vs. boter. 104 kn. manufact. 105 vn. bier. *aan boord gebl. lad. bestemd voor Samarang.*
20 vn. zilvergeld. *N.H.M.* 25 kn. bier. *Order.* 1 pak en kt. koopm: 1 do. muzijkstukken. 1 do. aardewerk. 1 do. bloembollen. 3 do. kleederen en vruchten. 2 do. manufact. 1 do. koopmanschappen. 11 coll. provisien. 3 kn. diversen. 6 vn. boter. 34 kn. manufact. 2 do. boeken. 40 vn. loodwit. 4 kn. muurtegels. 1 do. diversen. 5 coll. provis. en dranken. 2 ks. hoeden en petten. 13 do. prov. en dranken. 1 do. boeken. 9 coll. koopmanschapp. 5 ks. touww. 2 do. glas en aardewerk. 1 do. divers. 2 do. schilderijen. 36 coll. koopmanschapp. 6 ks. ijzer en staalwerk. 6 coll. ijzergaas en kramerijen. 1 kt. leidsel. 200 vs. boter. 50 pakk. en 10 ks. manufact. 150 vs. boter. 5 kt. divers. 6 kn. wijn. 8 do. manufact. 3 do. arcanum. 9 slijpsteenen. 1 kt. petten. 3 do. glas en aardewerk. 12 do. provis. 1 do. hoeden. 1 do. manufact. 1 do. kramerijen. 1 do. glaswerk. 21 bn. manufact. 53 coll. provis. 200 vs. boter. 3 ijzeren ligters. *aan boord gebl. lad. bestemd voor Soerabaija.*
7 coll. verfwaren. 1 vt. menie. *Bahre en Kinder.*

Naar Croe per praauw Pantjang gez. Sie Niat.

10 ps. eur. ong. katoen. 10 do. do. chitsen. 5 do. fr. kat. doeken 112 pakk. chin. vuurwerk. 1 corg. batv. bat. slendangs. 1 do. do do. doeken. 5 ps. do. bl. katoen. 3 do. eur. do. 2 do. do. rood do. 1 do. do. wit do. 1 do. geel do. 2 do. do. gordijn goed. 1 do. do. chitsen. 10 do. do. roode sarongs. 3 ℔ do. naaigaren. $3^{1}/_{12}$ do. do. ijzeren deurhengsels. 8 pr. batv. idem. 2 ps. chin. ijzer pannen. 130 do. do. aardekommen. 3 pak eur. kat. garen. 2 catt. do. koperdraad. 2 do. Pad. benzoin. 1 corg. batv. gedr. sarongs. 2 st. do. stale pannen. 25 pak chin. vuurwerk. 6 do. do. speelkaarten. 8 ps. eur. madapoll. 5 do. do. ginghams. 6 do. madr. kat. spreijen. 1 kt. eur. zeep. 3 ellen laken. 3 ps. eur. rood katoen. 9 corg. batv. bat. doeken. 10 ps. do. do. slendangs. 30 do. eur. led. flesschen. 1 kt. chin. verf. 50 do. do. aardew. *Gezagv.*
1 kt. 4 ps. eur. wit katoen. 1 do. do. ong. do. 1 do. do. rood do. 2 catt. chin. gebr. spiegels. 2 do. vitriool. 60 [illegible] papier. 100 ps. chin. pap. waijers. 1 ℔ do. indigo. 11 pak do. vuurwek. 2 chin. theebakjes. 4 do. do. potjes. 3 ell. eur. rood laken. 1 kt. thee. 2 do. zeep. 10 ps. fr. sarongs. *Srapie.*

Naar Tagal per praauw Majang gez. Kelleng.

16 kn. 500 ps. eur. chitsen. 50 do. do. ginghams. 20 corg. sarassen kleedjes. 150 doz. eur. doeken. 15 corg. do. slendangs. $2^{1}/_{2}$ do. do. sarongs. 5 roll. chin. zijde 50 ps. madapoll. 40 corg. batvia gedr. kleedjes. 1 stel eetserviezen. 3 do. theeserviesen. 18 ps. led. trommels. 1 bl. madr. chitsen. 1 kt. 10 ps. cambrics. 15 do. eur. chitsen. 4 do. do. zw. katoen. 10 roll. zijde slendangs. 6 pic. wilde notenmuscaat. 10 corg. chin. schoenen. 4 pic. inl. stroop. 13 roll. gemoetie touw. 2 pic. agar agar. 10 ps. blikken theedoozen. 3 pic. zw. peper. 250 ps. led. zakken. *Seck acht. bin aboet bin Soekar.*

Naar Cheribon per praauw Tjamplong gez. Yang.

106 pic. ong. katoen. 6 ps. eur. drill. *Gezagv.*
$49^{40}/_{100}$ pic. ong. katoen. $23^{1}/_{2}$ dammer. 2 corg. batv. bat. doeken. $^{1}/_{2}$ do. idem slendangs. 3 ell. laken. 4 paks. eur. naaigaren. 67 pic. ong. katoen. 36 do. dammer. 3 do. zw. peper. 29 catt. was. 4 doz. eur. borden. 1 do. led. fleschjes. *Moht. Arsad.*
f 350 papiergeld. 3 corg. boeg. sarongs. 3 ps. eur. chitsen. 4 paks. do. kat. garen. 59 pic. ong. katoen. $31^{70}/_{100}$ do. dammer. $2^{1}/_{2}$ do. zw. peper. 45 do. dammer. *f* 215 papiergeld. 48 ps. zilv. specie. 48 do. sp. matten. *Intje Jenoor.*

Naar Tjirigien per praauw Majang gez. Kapie.

f 1000 zilv. specie. *f* 400 papiergeld. 2 doz. eur. aardewerk. 2 ps. do. madapoll. 1 do. batv. zw. katoen. 3 pic. gambier. 30 catties ijzeren spijkers. 1 st. inl. bruidkist. *Gezagv.*

Naar Anjer per praauw Majang gez. Djoemat.

5 pic. gambier. 1 doz. borden. 60 catt. poedersuiker. 10 ellen wit katoen. *f* 500 zilv. specie. *f* 300 papiergeld. *Gezagv.*

Naar Bantam per praauw Sampang gez. Saugiet.

14 pic. inl. tabak. 15 doz. aardewerk. 2 zakk. roode katjang. 120 ps. kool. *Tjeng Tole.*

Naar Tanara per praauw Sampang gez. Kisoet.

f 840 kopergeld. 1 krandj. suiker. 1 do. aardewerk. *Lim Ngoloen.*

Naar Bantam per praauw Sampang gez. Maroedien.

2 karpekken 1 ps. eur. rood katoen. 34 do. do. sarongs. 31 doz. do doeken. 2 do. do. bat. do. 5 ps. chitsen. 2 pakken 10 ps. eur. ong. katoen. 3 do. do. wit do. 7 do. ginghams. 8 do. do. chitsen 2 karpekken. $3^{1}/_{2}$ corg. batv. bat. slendang. $3^{1}/_{2}$ do. java do. doeken 20 ps. do. do. slendangs. 70 do. batv. bat. doeken. 30 ps. idem. sarongs. 7 do. idem. slendangs. 6 pic. java tabak. 130 ps. en 2 doz. eur. aardewerk. 2 riem holl. papier. *Io Tamnio.*

Naar Bantam per praauw Sampang gez. Dian.

f 20 papiergeld. *Gezagv.*

Naar Nederland via Soerabaija per ned. schip *Bantam* gez. A. P. Klein agt. E. Moormann en co.

25 vs. zilv. munt. N. H. M.
5 vn. menie. 100 do. bier. *de Weerdt Ruyl en co.*
100 md. bier. 21 coll. manufacturen. 65 kn. koopmanschappen. 70 do. en 7 bn. manfact. 100 kn. wijn. *Agenten.*
14 bn. koffij zakken *Pitcairn Syme en co.*
160 md. min. water. 5 kn. koopmanschappen. 105 vn. boter. 3 kn kaas. 2 do. tabakszaad. *Order.*
19 kn. manufact. *Tiedeman en v. d. Burg.*
7 coll. groentens. *Martens.*
23 » diversen. *Resemeijer.*
34 » manufact. *Hoekstra Gijsing en co.*
550 vn. boter. 50 ks. kaas. 8 do. diversen. 400 vn. zeep. *Granpré Moliere en co.*
Zijnde aan boord gebl. lading van Nederland bestemd voor Soerabaija
1000 pic. tin. N. H. M.
1 vt. brood. 2 do. boter. uit entrep. *Radijs.*

Naar de Lampongs per praauw Majang gez. Sapiei.

14 ps. eur: chitsen. 16 do. do. madapoll. 7 do. do. gev. katoen. 2 corg. batv. batik doeken. 8 ps. do. zw. katoen. 10 pak. eur. kat. garen. 20 do. batv. speelkaarten. 100 ps. chin. kammen. 9 dozen do. belletjes 11 ps. eur. rood katoen. 2 do. do. ginghams. 7 doz. do. kat. doeken. 10 ps. do. do. sarongs. 6 do. do. ong. katoen. 42 pakk. chin. valsch gouddraad. 10 ps. batv. batiek slendangs. 20 catt. lood. *f* 270 zilv. munt. *Intje Abas.*

Naar Cheribon per praauw Sampang gez. Kalipa.

1 pak koperwerk. 4 ijzeren raderen. 4 kn. ijzerwerk, 1 suiker rol. 6 vn. teer. 2 standdaarts. *Paine Stricker en co.*

Naar Cheribon per ned. ind. bark *Tartar* gez. Simpie.

Bestemd voor Cheribon.

30 pic. was. *Said moch. Alhawan.*
3 kn. madapoll. 2 bn. kat. garen. 1 kt. eur. lange kleedjes. 1 do. do. doeken. 1 do. do. chitsen. 1 do. 10 corg. eur. lange kleedjes. 17 do. do. sarongs. 5 do. batv. batiek doeken. *Tjie Iokie.*
13 kn. wijn. 3 do. olijfolie. *Campredon.*
14 kn. madapoll. 1 do. cambrics. 4 pic. was. 1 kalbas ghie. 2 bn. beng. kat. goederen. *Seck acht. bin aboet bin Soenkar.*
1 kt. div. kleedingheden. 1 waschtafel. *Moht. Ariep.*
4 bn. beng. chitsen. 18 pic. coriandersaad. *Said aloei Satrie.*
37 corg. eur. sarongs. 6 ps. chin. zijde. 10 do. gekep. katoen 1 kt. eur. doeken. 1 ton rottekruid. *Said abd. racht. Habassij.*
8 coll. div. prov. en dranken. 8 md. min. water. 1 kt. likeur. 1 vt. meel. 1 kt. provisien. 2 vn. azijn. 1 kt. prov. en dranken. *v. d. Broek en co.*
1 kt. aardewerk. 1 do. glaswerk. 1 do. rhijnwijn. 1 do. azijn. 1 doz glasen. 1 kt. aardewerk. 1 do. provis. 10 do. cognac. 15 md. min. water. 2 vn. wijn. 1 kt. lampen. 1 do. provisien. 1 do. olijven. 1 do. bitter. 1 vt. ijzerwerk. 1 do. meel. 10 do. spijkers. 1 pak. ijzerwerk. 1 kt. macaronie. 6 do. wijn. 2 vn. kruid crépe, *John Pryce en co.*
1 kt. divers. halsbanden en genie goederen. 4 kt. genie goederen. *Gouvernement.*
13 kalb. ghie. 1 kt. eur. sigaren. 1 corg. woll. dekens. 30 doz. do. doeken. 17 pakk. holl. papier. 3 doz. eur. kat. parapl. 35 do bijtels. 7 ps. lederen tassen. 10 do. java koper kommen. *Sech Nazar Semimie.*

Voor Pecalongan.

19 ks. madapoll. 1 pak shawls. *Said moht. Aijdiet.*
75 vs. boter. 50 do. haring. 2 keld. genever. 25 hammen. 1 mand ossenribben. 2 vs. ger. spek. 2 do. vleesch. *Kreglinger, Dummler en co.*

Voor Cheribon of Pecalongan.

1 kt. madapoll. 3 do. chitsen. 7 do. kat. garen. 2 banken. 2 doz. maderawijn. 4 led. water tonnen. 2 kn. divers. kramerijen. 1 ton chin. speelgoed. 16 ks. en 4 pak. zeep. 1300 ps. vloersteenen. 2 kn. rozijnen. 1 kt. chin. schoenen. *Sim Tjiok.*

Naar China per per Zw. schip *Eycellent.* gez. J. H. Zechaw agent. E, Moormann en co.

17 kn. wijn. *aan boord gebl. lad. van Melbourn.*
400 keld. genever uit entrep. *Paine Stricker en co.*
1 vt. spek. uit entrep. *Plump.*
$37^{1}/_{2}$ legg. arak. *Agenten.*
23 legg. arak. 30 pik. koffij. 452 do. rotting. *Hunter Houghton en co*
281 pic. rotting. *Busing Schröder en co.*
628 » » *de Weerdt Ruyl en co.*

Naar Soerabaya per Eng. schip *Jacatra* gez. Alton agt. Adam en co.

Aan boord gebleven lading van Glasgow bestemd v. Soerabaija.

32 coll. manufact. 106 md. aardewerk. 52 coll. machinerien. 120 vs. crepe kruid. *Agenten.*
50 md. aardewerk. *Pitcairn Syme en co.*
4 bn. 6 kn. manufact. *MacEwen en co.*
18 kn. manufact. *Maclaine Watson en co.*
364 coll. 2 bundels en 35 kn. machinerien. 12 vn. aarde 6000 metselsteenen. 50 tonn. steenkolen. *Order.*

Naar Singapore per Eng. schip *Metropolis* gez. C. Lange agt. MacEwen en co.

3600 pic. rijst. 1409 do. katjang. 54 do. koffij. 162 do. tabak. 2 do koper. 110 do. paarlschilpen. 7 bund. dendeng. 2640 ps. klappers. 107 varkens. 4 ks. zijde goederen. *Agenten. aan boord gebl. lad. van Balie Badong.*

Naar Antwerpen via Soerab. per Belg. schip *India* gez. J. C. Luning agt. Maclaine Watson en co.

2964 pic. suiker. 642 do. rotting. 175 do. cassia. *Agenten.*

Naar Hamburg per ned. schip *Lewe v. Nyenstein* gez. R. H. Borchers agt. Kreglinger Dummler en co.

8 ks. schelpenslangen en naturalien. *Agenten.*
(505 ks. chin. goederen, 2559 do. cassia. uit entrep.) 75 pic. rotting 1620 do. rijst. 50 do. gomdammer. 792 do. suiker. 3 bn. hennip. 3 kn. curiositeiten. 1 do. modewaren. 28 pic. suiker. *Pandel en Stiehaus.*
271 pic. zw. peper. *E. Moormann en co.*
6 ks. en 1 pak. chin. goederen, en inl. wapenen. (1 kt. schrifturen uit entrep. *Busing Schröder en co.*

Naar Rotterdam per ned. schip *Jacoba Helena* gez. J. H. Pheil. agt. Haager en Schuurman.

$2420^{25}/_{100}$ pic. suiker. *van Eck en co.*
20 pic. rotting. *Cores de Vries.*
94 pic. rotting. 34 do. zw. peper. 100 do. caurus. 111 do. cassia. 5017 do. suiker. $95^{1}/_{4}$—$44^{1}/_{4}$ legg. arak. *v. Ommeren Rueb en co.*
105 pic. wild nottenmuscaat. *Hunter Houghton en co.*
$80^{1}/_{4}$ legg. arak. (3 coll. chin. goederen. *Tiedeman en v. d. Burg.*
$50^{1}/_{2}$ » » *Paine Stricker en co.*
2000 ps. buffelhuiden. 64 pic. gom dammer. *Bahre en Kinder.*
37 pic. getah lahoe. $137^{54}/_{100}$ en $264^{20}/_{100}$ do. gomelastiek. 100 do. tin. $4^{75}/_{100}$ do. buffelhoorn. 188 do. gom dammer. 18 kn. cochenille. 134 ps. buffelhuiden. *N. H. M.*
1 kt. hoeden. 49 ℔ foelie. 1117 do. notenmuscaat. *v. Riet en Ter Gouw.*
37 pic. gom. dammer. *Gumprich.*
12 kn. cochenille. $25^{1}/_{4}$ legg. arak. 36 tubb. jap soija *Paine Stricker en co.*
94 pic. lange peper. 525 ℔. kajoe poetie olie. *Metzendorff Wilmans en co.*
2 pic. koffij. *John Parvis.*
810 pic. rijst. $22^{1}/_{4}$ legg. arak. *Agenten.*
7 kn. ananassen. 1 do. jap lakwerk. 1 do. inl. confituren. *van den Biesen en Zoon.*
12/m. man. sigaren. uit entrep. *Pitcairn Syme en co.*

Aan- en Uitvoer te Soerabaya van den 3 tot en met den 5 Mei 1854.

AANVOER.

Van Samarang per ned. schip *Buitenzorg* gez. K. D. Bruening agent. Ruyl Cramer en co.

46 kn. en bn. manufact. 12 kn. provisien. *Agenten.*
108 ankers azijn. 100 vs. boter. *van Eck en co.*
25 ks. cognac. 10 do. kaarsen. 7 md. potten bakkerswerk. 5 vs. gedr. appelen. 100 tonn. koolteer. 31 kn. provis. *Granpré Moliere en co.*
25 md. champagne. 150 vs. boter. *Order.*
5 kn. papier. 1 kt. boeken. *van Coeverden.*
10 kn. manufact. *Adam en co.*
11 » likeur. 8 do. provisien. *Riesink.*
5 vs. boter. *Fraser Eaton en co.*
10 kn. brandewijn. *van Driessche.*
319 kn. manufact. 24 pakk. zakken. *N. H. M.*

GEDRUKT EN UITGEGEVEN TE BATAVIA BIJ W. BRUINING.